

Saksbehandler: Svein Mathias Køhn

Referanser: KR 10/13, SKR 04/13

Saksdokumenter:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
19.02.2013	Samlet Årsrapport 2012 vs0 5.docx	92109
15.02.2013	Rapport 2012 TILTAK MKR.docx	91951

Årsrapport 2012 for de sentralkirkelige råd KR, MKR og SKR

Sammendrag

Årsrapporten for 2012 er utarbeidet som en oppfølging av årsplanen for 2012 (KR 4/12, MKR 06/12 og SKR 05/12). Status ved årets slutt er grunnlaget for videre planlegging i 2013, jf. KR sak 11/13.

Årsplanen for 2012 var utarbeidet med ni hovedområder med delmål og tiltak. Inndelingen var basert på tildelingsingsbrevet fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet og Kirkemøtets satsingsområder for perioden 2009-2014.

Kirkemøtet 2004 vedtok at myndighet til å godkjenne rapporten fra Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd delegeres til Kirkerådet. Det vil si at Kirkerådet godkjenner årsrapporten for alle tre råd og sender den til orientering til Kirkemøtet og til departementet.

Mellomkirkelig råd bes om å konsentrere seg om det som gjelder avdeling for økumenikk og internasjonale spørsmål, Hovedområde 7, sidene 24-26.

Vedlagt følger også intern årsrapport for avdeling for økumenikk og internasjonale spørsmål som beskriver avdelingens tiltak mer detaljert.

Forslag til vedtak

Mellomkirkelig råd godkjenner årsrapporten om Mellomkirkelig råds virksomhet i 2012. Årsrapporten sendes over til Kirkerådet for endelig godkjenning.

Saksorientering

Årsrapporten er lagt opp som en felles rapport for Kirkerådet, Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd og blir lagt fram til godkjenning for Kirkerådet. Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd godkjenner rapporten for sine felt før den oversendes Kirkerådet for endelig godkjenning.

Kirkemøtet behandlet tidligere årsrapporten som egen sak, mens årsrapporten for Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd ble godkjent. Fra og med Kirkemøtet 2004 har Kirkemøtet delegert til Kirkerådet å godkjenne årsrapporten fra Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd. Årsrapporten legges fram som en orienteringssak til Kirkemøtet i 2013.

Årsrapporten for 2012 inneholder en beskrivelse av hovedmålene og en kort oppsummering av oppnådde resultater på de ulike delmål.

Stat - kirke. Grunnlovsendringene i mai fulgte opp det tverrpolitiske forliket om kirke og stat som ble inngått i april 2008. Kirkerådet har arbeidet med ny kirkeordning og det ble invitert til en bred refleksjon om dette med svarfrist 1. desember 2012. 557 menighetsråd og 156 fellesråd sendte innspill.

Trosopplæringsreformen er videreført i samsvar med retningslinjer og forutsetninger vedtatt av Kirkemøtet. Plan for trosopplæring som ble lansert våren 2010 skal nå tas i bruk i alle menigheter. De første menighetene fikk sine planer godkjent høsten 2011 og 291 menigheter var over i driftsfasen i 2012. 46 nye menigheter fikk støtte i 2012.

Gudstjenestereformens materiale, ny liturgi for hovedgudstjenesten, nye tekstrekker og ny dåpsliturgi ble endelig godkjent på Kirkemøtet 2011. I 2012 har alle menigheter arbeidet med lokal grunnordning. Omtrent 70 % har fått lokal ordning godkjent ved årets slutt.

Elektronisk kirkebok ble ferdigstilt og tatt i bruk i et flertall av menighetene i løpet av året. Det ble gjennomført kurs i bruk av elektronisk kirkebok i alle bispedømmer og funksjonaliteten var ved slutten av året god.

En **IKT-strategi** ble utviklet for Den norske kirke for 2009-2014. Pga. begrensede ressurser har Kirkerådet ikke kommet så langt med arbeidet som vi hadde ønsket i 2012. Arbeidet blir fulgt opp i 2013.

Det har vært arbeidet videre for at **Plan for diakoni** skal tas i bruk i alle menigheter. Mange menigheter står fortsatt uten diakonstilling, og har heller ikke en diakonal ressurs, og dette gjør det vanskelig å realisere planen som er vedtatt.

Kirkens engasjement i **miljø og klimaspørsmål** har fått mye oppmerksomhet i media også i 2012.

Strategiplan for **samisk kirkeliv** som ble vedtatt på Kirkemøtet i 2011 er fulgt videre opp siste år. Samisk avdeling flyttet til Tromsø og tok i bruk nye kontorlokaler 1. juli 2012. Det arbeides med tiltak for å styrke bruken av nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk språk i Den norske kirke.

Mellomkirkelig råd har arbeidet for at Den norske kirke fortsatt skal være en troverdig partner i dialog og samhandling med andre kirker, kirkelige organisasjoner og livssynssamfunn nasjonalt og internasjonalt.

Med de ressurser som har vært stilt til disposisjon har rådene levert Den norske kirkes samfunnsbidrag i 2012. Det henvises til vedlagte årsrapport for ytterligere detaljer.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Årsrapporten oversendes til Kirkemøtet og Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet.

Årsmeldingen sendes til alle menigheter. Utgiftene er dekket inn i driftsbudsjettet.

DEN NORSKE KIRKE

Årsrapport 2012

**Kirkerådet
Mellomkirkelig råd
Samisk kirkeråd**

... til for menighetene ...

Behandles i Kirkerådets møte- Sak KR 4/12

Innholdsfortegnelse

Forord	5
Den norske kirke i tall	6
Innmeldinger og utmeldinger 1995-2011	6
Medlemmer i Den norske kirke.....	6
Antall døpte 1965-2011	7
Antall gudstjenestedeltakere totalt 1990-2011	9
Kirkelige handlinger 1990-2011	9
Om Kirkemøtet og Kirkerådet.....	10
Kirkemøtet.....	10
Kirkerådet.....	10
Hovedområde 1: Stat – kirke.....	11
Grunnlovsendringer.....	11
Tilsetting av biskop	11
Evaluering av demokratireformen.....	11
Ungdommens kirkemøte	12
Ny kirkeordning – en refleksjonsprosess	12
Fremmer lokal tilhørighet.....	12
Justering av lokal organisering.....	13
Hovedområde 2: Barn, unge og trosopplæring	14
Ni år med opptrapping.....	14
Støtte til reformarbeidet	15
18-30 år	15
Råd til skole og barnehage	15
Hovedområde 3: Gudstjenesteliv	16
Gudstjenestefornyelse	16
Salme- og koralbok	17
Hovedområde 4: Organisasjon og forvaltning	18
Lokal organisasjonsutvikling	18
Statistikk.....	18
Forvaltning av godkjenningsordninger	19
Rekruttering.....	19
Hovedområde 5: Diakoni	20
Oppfølging og forebygging.....	20
Hel-konferansen og EDAN-møte.....	21
Skaperverk og bærekraft	21
Hovedområde 6: Kultur og kirkemusikk.....	22

Årsrapport 2012 for KR, MKR og SK

Kirke & Kultur	22
Kirkebygg.....	23
Kirkemusikk	23
Hovedområde 7: Økumenikk og internasjonale spørsmål (MKR).....	24
Stor bredde	24
Rådets arbeid	24
Teologisk og økumenisk refleksjon	24
Misjon.....	25
Religionspolitikk og religionsfrihet	25
Religionsdialog og kirke i multikulturell kontekst.....	25
Rettferdig fred og Arms Trade Treaty.....	25
Klimarettferdighet	26
Økumeniske generalforsamlinger.....	26
Hovedområde 8: Samisk kirkeliv (SKR)	27
Jubileumshelg og kirkelivskonferanse	27
Vakanse og nyansettelse.....	27
Samisk kirkehistorie og kompetansebygging.....	28
Nettverksbygging over landegrensar.....	28
Kanadisk tjæresand	28
Hovedområde 9: Kommunikasjon og IKT.....	29
Å møte medlemmene der de er	29
eKirkebok og kirkeregistrene	30
Hovedområde 10: Administrative forhold	31
Den norske kirke – Kirkerådets helhetkirkelige ansvar	31
1.Stat-kirke	32
2. Trosopplæring	32
Risikokart Kirkerådet (Hovedområde 1-6)	32
Medlemsregister	33
Webløsninger	33
Gudstjenestereformen.....	33
Risikokart MKR (hovedområde 7).....	34
Risikokart SKR (hovedområde 8)	35
Fellesføringer i tildelingsbrev fra Forbruker-, administrasjons-, og kirke departementet	36
1.Rekrutteringa av personer med nedsatt funksjonsevne	36
2.Økning av antall lærlinger i statsforvaltningen	36
3.Viderebruk av offentlige data.....	36
4.Geografisk fordeling av arbeidsplasser	36

Årsrapport 2012 for KR, MKR og SK

5. Likestilling	36
6.Evalueringer	38
7.Klart språk	39
8.Etiske retningslinjer.....	39
9.Samisk språk	39
10.IKT-sikkerhet	39
11.Revisjonsmessige forhold.	39
Organisasjon.....	39
HMS	39
Budsjett og regnskap	40
Anskaffelser	40
Miljøarbeid	40
Hovedmål	41

Omslagsfoto: Babysang i Slemmestad kirke. Foto: Torstein Ihle

Forord

En historisk dag

21. mai 2012 ble en merkedag for Den norske kirke og en historisk dag i Stortinget. Grunnloven ble endret. Staten holder seg ikke lenger med en offisiell religion. Bakgrunnen for grunnlovsendringene er kirkeforliket fra april 2008, der alle Stortingets partier gikk inn for avvikling av kongens særskilte kirkestyre. Med dette er en nesten 500 år lang historie slutt. Den norske kirke er blitt mer fristilt som trossamfunn. Kort tid etter vedtaket ble de første prostene tilsatt av kirkelige organer, og 7. desember tilsatte Kirkerådet Stein Reinertsen som biskop i Agder og Telemark bispedømme. En viktig milepæl er nådd ved at alle kirkens ledere nå blir tilsatt av kirkelige organer.

Ny form på gudstjenesten

Fornyelse av gudstjenesten har stått sentralt dette året. Gudstjenestereformen trådte i kraft første søndag i adventstiden i 2011, og menighetene fikk i oppgave å utarbeide lokal grunnordning for gudstjenestelivet. Tallene viser at 72 prosent kom i mål med dette i løpet av 2012. Det er ikke overraskende at det tar tid å gjennomføre disse prosessene. Kirkemøtet har ønsket en aktiv involvering av menighetsråd og gudstjenesteutvalg i menighetene når de skulle forme sine egne gudstjenesteordninger. Vi ser at det er blitt arbeidet godt og grundig over hele landet.

Beskjeden opptrapping

2012 er det niende året i opptrappingen av trosopplæringsreformen. 875 menigheter mottok i 2012 tilskudd gjennom reformen og er i ulike faser av reformarbeidet. 406 menigheter ventet fortsatt på tilskudd for å bygge ut en fornyet trosopplæring. Bevilgningen til reformen over statsbudsjettet var i 2012 på 203 millioner kroner. Den beskjedne økningen på bare 6 millioner kroner i 2012, fører til at det vil ta lengre tid å fullføre reformen.

IKT

For Den norske kirke er det viktig å møte medlemmene der de er. Derfor må kirken få en mer moderne identitet på internett. I 2012 har arbeidet med å skaffe kirken en god leverandør av ny plattform for internett og intranett blitt solid forankret i organisasjonen. Til tross for omfattende myndighetskontakt, ble det ikke bevilget penger til ny nettplattform i statsbudsjettet for 2013. Dette betyr at lokalmenighetene fremdeles ikke vet om eller når de kan få ta del i kirkens nye nettsatsing med sine lokale nettsider.

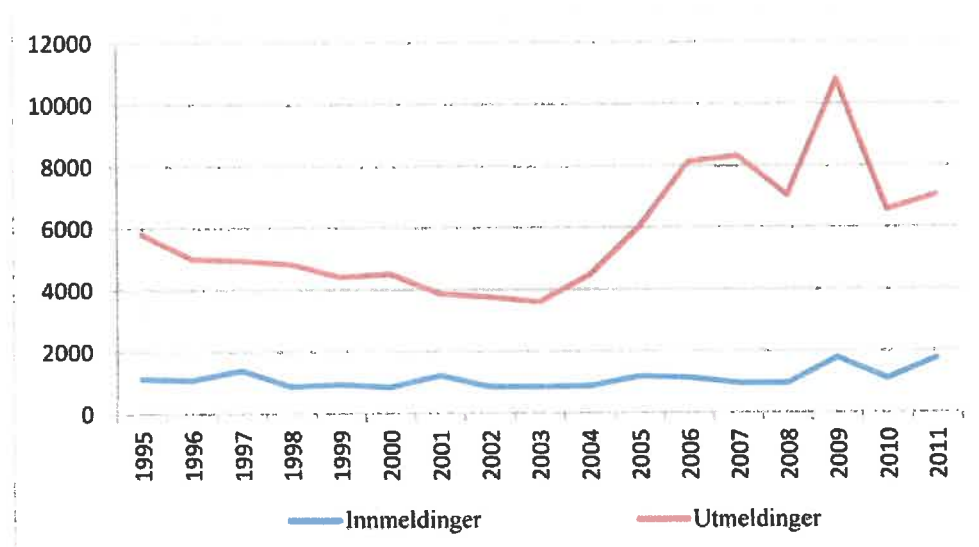
Årsrapport i ny form

«Årsrapport 2012 for de sentrale kirkelige råd» er beskrivelser og vurderinger av de viktigste arbeidsområdene som har preget 2012 i Kirkerådet, Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd for Den norske kirke, og erstatter «En kortversjon av årsmeldingen» som har utkommet tidligere år.

Av Jens-Petter Johnsen, direktør i Kirkerådet

Den norske kirke i tall

Innmeldinger og utmeldinger 1995-2011

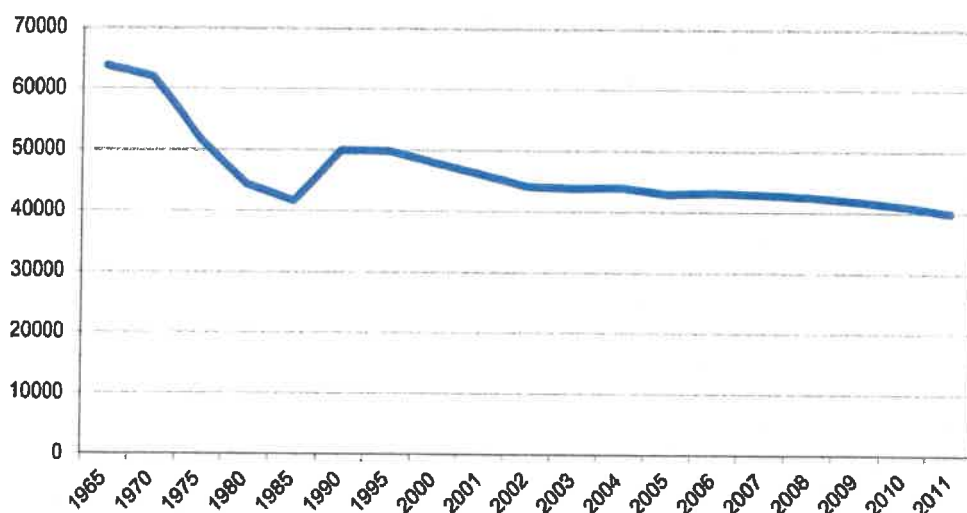
Den mest omfattende formen for innmelding i Den norske kirke skjer gjennom dåp. Tabellen viser utviklingen når det gjelder øvrige innmeldinger samt utmelding fra Den norske kirke siden 1995. Utmeldingene har økt fra 2004, mens innmeldingene har holdt seg på rundt 1000 personer årlig med unntak av 2009 og 2011, da vel 1700 meldte seg inn. I 2003 lå antall utmeldinger på 4000, mens det i 2009 hadde økt til nesten 11000. Dette året ble det holdt kirkevalg. Alle medlemmer fikk tilsendt valgkort og ble minnet om medlemskapet sitt, noe som kan være en viktig årsak til økningen i utmeldelser.

Medlemmer i Den norske kirke

	2008	2009	2010	2011
Oslo	478 342	470 376	468 690	467 275
Borg	502 789	500 737	500 023	500 749
Hamar	330 682	327 752	325 904	324 651
Tunsberg	387 802	384 808	383 743	383 132
Agder og Telemark	347 094	344 526	343 557	343 131
Stavanger	341 608	341 590	342 504	343 464
Bjergvin	492 052	490 145	489 044	489 588
Møre	220 913	220 027	219 011	218 562
Nidaros	363 810	362 413	361 532	361 200
Sør-Hålogaland	209 760	208 110	204 961	204 543
Nord-Hålogaland	199 971	198 357	196 508	196 384
Sum	3 874 823	3 848 841	3 835 477	3 832 679

Bispedømmene har hatt en nedgang i antall medlemmer, selv om enkelte har hatt økning fra 2010 til 2011. 1. januar 2009 var 3 874 823 personer registrert som medlemmer av Den norske kirke, noe som utgjorde 80,7 % av befolkningen. Innbyggertallet var 4 799 252. Medlemsprosenten viser en synkende tendens fra nesten 85 % i 2006 til under 77 % pr. 1. januar 2012.

Antall døpte 1965-2011

I løpet av de siste 20 årene har antall døpte sunket fra 50 000 til 40 000, noe som må sees i sammenheng med fødselstallene. I 1965 ble det født over 66 000, mens tallet lå på vel 60 000 i begynnelsen av 80-tallet og ligger nå på vel 60 000. Ser vi på antall fødte som er registrert som medlemmer og tilhørende i 2011 i forhold til antall døpte i 2011, lå dåpsprosenten på 87 %. Dette gir et bilde av oppslutningen om dåpen blant kirkens medlemmer, og denne prosenten synes å være forholdsvis lik i alle bispedømmene.

Konfirmerte i forhold til antall 15-åringer 2005-2011

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	% endring 2010/11
Oslo	43,4	43,1	44,5	43,7	42,4	41,5	39,6	-1,9
Borg	58,2	59,6	58,9	59,1	57,7	57,4	58,1	0,7
Hamar	70,2	69,5	71,0	71,2	72,2	71,6	72,0	0,4
Tunsberg	59,5	62,1	60,7	60,0	60,7	59,6	59,2	-0,4
Agder og Telem.	65,5	67,2	68,0	65,8	64,9	63,6	63,9	0,3
Stavanger	74,2	73,6	73,4	72,2	71,9	71,7	71,2	-0,6
Bjergvin	76,4	76,6	78,8	74,8	74,2	76,3	76,1	-0,2
Møre	81,2	83,7	84,0	83,9	82,6	83,4	83,8	0,4
Nidaros	73,2	72,6	73,4	73,8	74,9	73,4	72,9	-0,4
Sør-Hålogaland	75,4	73,1	73,0	73,5	72,8	73,0	73,9	0,9
Nord-Hålogaland	71,0	71,6	71,5	72,8	72,8	70,3	69,0	-1,3
Sum	66,1	66,7	67,0	66,2	65,8	65,3	65,2	-0,1

Konfirmasjonsprosenten lå i 2011 på 65,2 %, en nedgang på 0,1 prosentenheter fra året før. Prosentandelen av 15-åringer som velger kirkelig konfirmasjon har vært forholdsvis stabil de senere årene, og enkelte år har det vært en liten øking. Ser vi på antall konfirmanter i forhold til 15-åringer som står som medlemmer av Den norske kirke, er prosenten langt høyere. Da var det cirka 88 % som valgte kirkelig konfirmasjon i 2011.

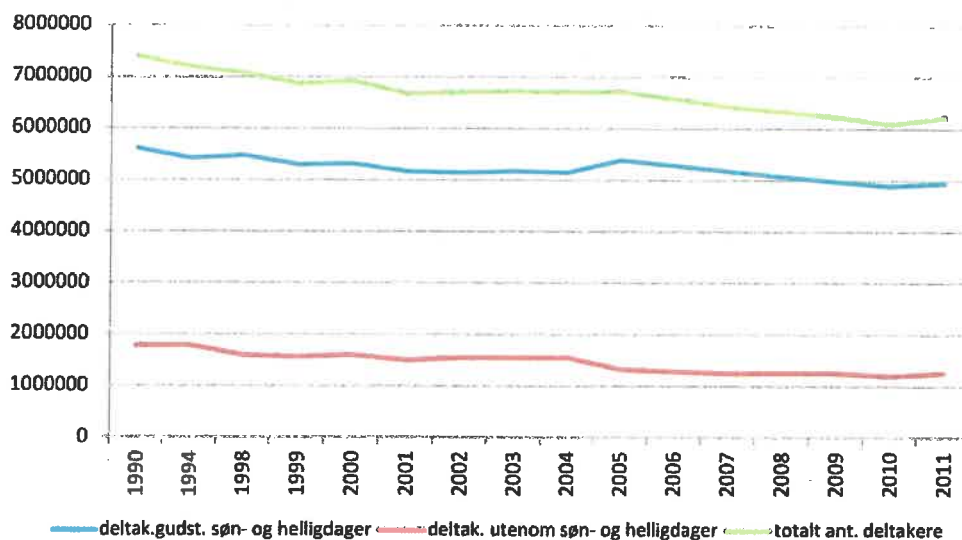
Kirkelige vigslers utført 2008-2011						
	2008	2009	2010	2011	Endringer 2010-2011	Endring i pst.
Oslo	900	878	793	730	-63	-7,9
Borg	1189	1164	1103	973	-130	-11,8
Hamar	933	873	845	823	-22	-2,6
Tunsberg	1103	1126	995	908	-87	-8,7
Agder og Telemark	1195	1157	1057	975	-82	-7,8
Stavanger	1107	1059	1024	934	-90	-8,8
Bjergvin	1301	1206	1221	1122	-99	-8,1
Møre	661	648	605	502	-103	-17,0
Nidaros	992	837	867	726	-141	-16,3
Sør-Hålogaland	560	551	529	448	-81	-15,3
Nord-Hålogaland	576	494	489	436	-53	-10,8
Sum	10536	10009	9549	8598	-951	-10,0
<i>(Tall fra statistikk- banken til ssb)</i>						
Vigslers i alt	11301	10530	9898	9067		
	25125	24582	23577	23135		

Antall kirkelige vigslers viser en nedgang på 10 % fra 2010 til 2011. Det er ikke helt samsvar mellom de tallene menighetene rapporterer til SSB og de tallene SSB legger ut i sin ekteskapsstatistikk. Antall kirkelige vigslers i år 2000 var på mer enn 14 000, men lå i 2011 under 10 000. Andelen kirkelige vigslers i forhold til det totale antall ekteskapsinngåelser lå i 1986 på 58 %, mens det i 2011 ligger på 39,2 %.

Kirkelige gravferder 2008-2011					
	2008	2009	2010	2011	% endring 2010/2011
Oslo	4549	4389	4464	4169	-6,6
Borg	4753	4701	4652	4665	0,3
Hamar	4185	4191	4155	3993	-3,9
Tunsberg	4187	4205	4061	4051	-0,2
Agder og Telemark	3907	3865	3667	3828	4,4
Stavanger	2687	2697	2797	2743	-1,9
Bjergvin	4610	4454	4456	4565	2,4
Møre	2349	2301	2248	2202	-2,0
Nidaros	3318	3281	3464	3372	-2,7
Sør-Hålogaland	2305	2170	2288	2261	-1,2
Nord-Hålogaland	1907	1960	1953	1977	1,2
Sum	38832	38290	38290	37906	-1,0

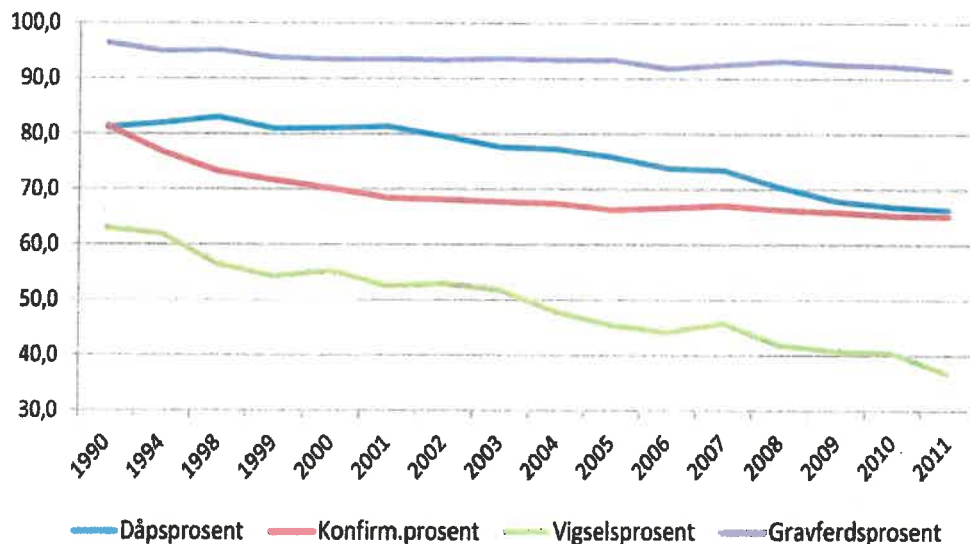
Nesten 38 000 gravferder ble forrettet i Den norske kirke i 2011, litt flere enn i 2010. Det gir en gravferdsprosent på over 91,6 %. Prosenten har ligget i underkant av 95 % i lang tid.

Antall gudstjenestedeltakere totalt 1990-2011

Tabellen viser at det totale antall gudstjenestedeltakere, som var 7 millioner i 2000, har gått ned fram til år 2010. Deretter har trenden snudd, og det er registrert en viss oppgang til 6.2 millioner deltakere i 2011. Oppgangen har skjedd til tross for at det er blitt holdt færre gudstjenester.

Kirkelige handlinger 1990-2011

Selv om prosentandelen av befolkningen som er medlemmer av Den norske kirke synker, noe som delvis skyldes at vi lever i et mer flerreligiøst og flerkulturelt samfunn, viser statistikken at svært mange søker kirken ved de store overgangsritualer i livet eller for å følge opp tradisjoner i familien. Utviklingen slik den fremtrer i dette diagrammet, viser at oppslutningen om kirkelige overgangsritualer, særlig gravferd og konfirmasjon, holder seg svært godt.

Tabellene er hentet fra *Årbok for Den norske kirke 2012*, www.kirken.no/materiell

Om Kirkemøtet og Kirkerådet

Kirkemøtet

Kirkemøtet er det øverste representative organ i Den norske kirke. Det samles til ett møte i året og består av medlemmene av bispedømmerådene pluss leder av Samisk kirkeråd, til sammen 115 delegater.

Leder i Mellomkirkelig råd, de tre teologiske fakultetene og fire representanter fra Ungdommens kirkemøte har tale- og forslagsrett.

Kirkemøtet 2012 ble holdt i Tønsberg 12.-17. april og behandlet 12 saker. Kirkemøtet behandlet blant annet disse sakene: *Skaperverk og bærekraft*, *Ny salmebok*, *Misjon i forandring - Utfordringene fra Edinburgh 2010*, *Likeverd, inkludering og tilrettelegging*, *Ordning for nominasjon og tilsetting av biskoper*, *Ordning for tilsetting av proster* og *Evaluering av demokratireformen 2008-2011*.

Svein Arne Lindø ble gjenvalgt til leder for Kirkerådet, Kjetil Aano ble gjenvalgt som leder for Mellomkirkelig råd og Anne Dalheim ble gjenvalgt som leder for Samisk kirkeråd. Kirkemøtet valgte også nye medlemmer til Kirkerådet, mellomkirkelig råd og samisk kirkeråd.

Kirkerådet

Kirkerådet består av 15 medlemmer, inklusiv Bispemøtets preses. Alle bispedømmerådene er representert. Kirkerådet forbereder sakene som skal fremmes for Kirkemøtet og leder for øvrig arbeidet mellom Kirkemøtets samlinger. I 2012 hadde Kirkerådet 4 møter og behandlet 65 saker.

Hovedområde 1: Stat – kirke

Hovedmål:

- *Følge opp den politiske avtalen i Stortinget (10.4.2008).*
- *Gi kirkens organer en sterkere demokratisk legitimitet og forankring blant kirkemedlemmene gjennom nye valgeregler.*
- *Utvikle ny kirkeordning med nye relasjoner mellom stat og kirke.*

Ungdommens kirkemøte 2012 ble arrangert i Mandal. Foto: Kirkerådet

Grunnlovsendringer

Grunnlovsendringene som ble vedtatt 21. mai 2012 fulgte opp det tverrpolitiske forliket om stat og kirke som ble inngått på Stortinget i april 2008. Denne historiske dagen endret relasjonen mellom staten og Den norske kirke. Staten har ikke lenger en offisiell religion, men Den norske kirke skal understøttes som folkekirke.

Tilsetting av biskop

Endringene i Grunnloven avvirket Kongens særskilte kirkestyre og kirken fikk myndighet til å tilsette proster og biskoper. De første tilsettingene av proster i bispedømmeråd er gjennomført, og 7. desember tilsatte Kirkerådet for første gang en biskop. Stein Reinertsen ble tilsatt som biskop i Agder og Telemark bispedømme.

Evaluerings av demokratireformen

Demokratireformen er blitt evaluert. Kirkemøtet mener reformen har styrket de kirkelige organenes demokratiske legitimitet og forankring hos medlemmene og ført til større deltakelse og økt bredde i det kirkelige demokratiet. Kirkemøtet mener at demokratireformen samlet sett er tilfredsstillende fulgt opp.

Ungdommens kirkemøte

Målet for arbeidet med Ungdomsdemokratiet er forankring av ungdomsdemokratiet lokalt, regionalt og nasjonalt. Det arbeides med å videreutvikle Ungdommens kirkemøte som demokratisk organ.

Alle Bispedømmekontor har gjennomført ungdomsting i 2012 og flere har hatt økt deltagelse.

Ungdommens kirkemøte 2012 ble gjennomført i Mandal med 48 delegater, største deltakelse på fem år. I tillegg deltok åtte av ungdomsrådgiverne fra bispedømmene. Ungdomsdemokratiet er i vekst og engasjerer seg sterkere innen spørsmål om myndighetsfordeling i kirken og kirkeordning generelt.

Ny kirkeordning – en refleksjonsprosess

Arbeid med ny kirkeordning vil ta flere år. Det legges opp til åpne, brede og involverende prosesser. Gjennom hele 2012 er det gjennomført åpne seminarer og debattmøter for utveksling, opplæring og debatt om kirkeordningsspørsmål i alle bispedømmene. Bare på de ulike seminarene har det vært over 1500 deltakere.

Alle rådsorganer har i 2012 vært invitert til en bred refleksjon om ny kirkeordning. Når Kirkerådet skal jobbe videre med organisasjonsutvikling, er det viktig å ha god kjennskap til hva situasjonen er i soknene og hva de lokale rådsorganene har behov for.

557 menighetsråd og 156 fellestråd har sendt innspill. I tillegg har organisasjoner, ettsoknråd og institusjoner deltatt, slik at Kirkerådet har vel 730 innspill som inngår i det videre arbeidet med kirkeordning. Nesten samtlige respondenter uttrykker at temaområdene anses som viktige for kirkens framtid.

Det må betraktes som en betydelig demokratisering av prosessen når 50 prosent av alle rådsorganer gir Kirkerådet innspill til arbeid med kirkelig organisering før konkrete løsningsforslag utarbeides.

Fremmer lokal tilhørighet

Dagens kirkeordning gis i det store og hele en positiv omtale av de menighetsråd og fellestråd som har deltatt i refleksjonsprosessen. Små menigheter og ettsokns fellestråd er de som er mest fornøyde.

Dagens ordning fremmer lokal tilhørighet og mange mener nærheten mellom menighetsråd, sokn og lokalsamfunn er viktig for engasjement og rekruttering av frivillige. Mange erfarer at fellestrådet avlaster menighetsrådet og at det grunnleggende sett er en god arbeidsfordeling mellom disse. Samtidig er det like mange som uttrykker behov for å tydeliggjøre oppgave- og ansvarsfordelingen mellom de lokale organene.

På spørsmål om hva som fremmer fellestrådets arbeid, nevnes en god relasjon til kommunen oftest. De som peker på dette, viser til både kommunal representasjon, nærhet til kommunen og lokale budsjettprosesser.

Justering av lokal organisering

Mange er opptatt av at oppgavedelingen mellom menighetsråd og fellesråd bør gjennomgås. Skillet mellom menighetsrådets ansvar for primære oppgaver i soknet og arbeidsgiveransvaret lagt til fellesrådene er krevende å etterleve i praksis.

Mange fellesråd og menighetsråd beskriver en usikkerhet knyttet til hvem som har ansvar for planprosesser og strategisk styring i soknet. Et hovedinntrykk fra materialet er at en fremtidig justering av den lokale organiseringen bør sikre størst mulig beslutningsmyndighet for menighetsrådet.

Hovedområde 2: Barn, unge og trosopplæring

Hovedmål:

- *Stimulere til livslang læring i kirken ut fra Jesu oppdrag med å døpe og lære.*
- *Gjennomføre trosopplæringsreformen i tråd med Stortingets og Kirkemøtets vedtak med en særlig vekt på implementering av ny Plan for trosopplæring.*
- *Arbeide med strategiutvikling for og med aldersgruppen 18-30 i tråd KM sak 5/09.*
- *Være en kompetent aktør når det gjelder religion- og livssynsspørsmål i skole og barnehage, og bidra til at kirken er en god samarbeidspartner for skole og barnehage.*

I 2012 ble bibelkurset for 11-åringer, KodeB, lansert. Foto: Kirkerådet

Ni år med opptrapping

Livslang læring i kirken ut fra Jesu oppdrag om å døpe og lære hører til kirkens kjerneoppgave. Arbeidet med trosopplæringsreformen har dette oppdraget som basis og omfatter en stor andel av landets barn og unge i aldersgruppen 0-18 år og deres familier. Å arbeide strategisk med trosopplæring for alle dømte innebærer å være folkekirke i aktivt samvirke med kirkens medlemmer.

2012 er det niende året i opptrappingen av reformen. 875 menigheter mottok i 2012 tilskudd gjennom reformen og er i ulike faser av reformarbeidet. 406 menigheter ventet i 2012 fortsatt på tilskudd til å bygge ut en fornyet trosopplæring. Bevilgningen til reformen over statsbudsjettet var i 2012 på 203 millioner kroner. Fordelingsmodellen bygger på Stortingets vedtak i 2003 om en ramme på 250 millioner. Justert for lønns- og prisvekst utgjør dette 350 millioner i 2013. Stortinget forutsatte i sitt vedtak at bevilgningene til reformen skulle trappes opp gjennom en periode på 5-10 år. På grunn av den beskjedne økningen på bare 6 millioner kroner i 2012, vil det ta lenger tid å fullføre reformen. Økningen i bevilgningen på 31,2 millioner i 2013 gir rom for å gjennomføre reformen i 208 menigheter i 15 prosti.

Kirkerådet erfarer at reformen fortsatt har bred støtte både i kirkelige og politiske organer. Plenumsdebatten på Kirkemøtet i Tønsberg 12.april viste et sterkt engasjement og utålmodighet i Den norske kirke etter å komme i havn med gjennomføringen av reformen i

alle landets menigheter. Statsråd Rigmor Aasrud sa i Stortingets spørretime 25. april 2012 at Trosopplæringsreformen er en suksess og at mange barn og unge får et godt tilbud gjennom reformen.

Gjennom arbeidet med Trosopplæringsreformen gjør kirken verdifulle erfaringer med ulike former for organisering og samarbeid. Om lag 700 av menighetene som mottok midler i 2012 samarbeider, mens om lag 175 menigheter ikke inngår i en samarbeidsenhet. Gjennomsnittlig var det 2,5 sokn pr. enhet i 2012. Ambisiøse mål om å legge til rette opplæringstiltak for alle dømte barn og unge i aldergruppen 0-18 år, gjør Trosopplæringsreformen til et viktig redskap for å videreutvikle Den norske kirke som en levende folkekirke.

Støtte til reformarbeidet

Ved årsskiftet 2012 kom de første menighetene over i driftsfasen av reformen da deres lokale *Plan for trosopplæring* ble godkjent av biskopen. Kirkerådet støtter menighetenes planarbeid gjennom å utvikle ressurser for planarbeidet, kursvirksomhet, veiledning og utvikling av konsept for breddetiltak. I 2012 ble det utviklet og lansert bibelkurs for 11-åringene (KodeB), samt ressurser for babysang og året etter konfirmasjon. En digital ressursbank (ressursbank.kirken.no) med veiledning og ideer til menighetenes planarbeid og utøvende trosopplæring ble lansert på Trosopplæringskonferansen i oktober.

Med *Leve og vokse* som overskrift, ble Trosopplæringskonferansen 2012 arrangert i samarbeid med IKO - kirkelig pedagogisk senter. Konferansen samlet 1700 medarbeidere på Norges varemesse på Lillestrøm.

Reformarbeidet støttes også av et omfattende arbeid innen fag- og kompetanseutvikling. Kirkerådet legger til rette for et faglig kompetansenettverk, som i 2012 gjennomførte et nettverksmøte og to fagkonferanser. Støtte til utviklingsprosjekt i regi av fag-, forsknings- og andre ressursmiljø bidrar også til å øke kompetansen innen feltet trosopplæring. Stiftelsen Kirkeforskning publiserte i 2012 fire evalueringsrapporter som en del av deres oppdrag med evalueringsforskning i perioden 2011-2013.

Kirkerådet driver en omfattende virksomhet med nasjonalt informasjonsarbeid og utvikling av ressurser for menighetenes kommunikasjon rettet mot barn, unge og deres foresatte om trosopplæringen. Gjennom månedlige nyhetsbrev til et stort antall abonnenter, kontakt med media og utvikling av grafisk materiell, arbeider Kirkerådet for at reformen skal bli kjent og nå bredt ut til ulike aktører.

18-30 år

Strategiutvikling for aldersgruppen 18-30 med utvikling av ressurser for menighetene, faglig refleksjon, drift av nettsted (kirke1830.no) og forankring hos ulike aktører skjer fortløpende og følges opp som sak på Kirkemøtet 2013. Satsningens målsetting er å være en livsnær og relevant kirke for unge voksne, og gjennom det skape økt deltakelse og engasjement hos aldersgruppen 18-30 år. En antologi med fagartikler og reportasjer er utviklet og følger saken til Kirkemøtet 2013.

Råd til skole og barnehage

Kirkerådet gir veiledning og besvarer henvendelser knyttet til religion- og livssynsspørsmål i skole og barnehage. Dette blir et viktig tema å følge opp i forbindelse med den videre samtalen om NOU 2013:1 *Det livssynsåpne samfunn*.

Hovedområde 3: Gudstjenesteliv

Hovedmål:

- *Fornye kirkens gudstjenesteliv etter de mål som Kirkemøtet og Kirkerådet fastsetter.*
- *Gi rom for større fleksibilitet og valgfrihet i menighetene, mer involvering fra flere deltakere og sterkere stedlig forankring av gudstjenestelivet.*
- *Utarbeide gudstjenestemateriell på de tre samiske offisielle språkene sørsamisk, lulesamisk og nordsamisk.*

Friluftsgudstjeneste i Greverud menighet. Foto: Kirkerådet

Gudstjenestefornyelse

2012 ble et viktig år for arbeidet med gudstjenestefornyelse. Menighetene skulle utarbeide sin lokale grunnordning for gudstjenesteliv og få denne godkjent av biskopen. 72 prosent av menighetene kom i mål med dette innen årets utgang. Gudstjenestereformens idealer om mer involvering, stedlig forankring og fleksibilitet er dermed blitt virkelighet. Ut fra de rapporter Kirkerådet har mottatt, har menighetenes arbeid med å utvikle lokal grunnordning vært preget av gode, men arbeidskrevende lokale prosesser.

Kirkerådets sekretariat har jevnlig bistått med å tolke regelverket og svare på ulike spørsmål om den nye gudstjenesteordningen. Kirkerådet har også bidratt til det landsomfattende kursholder-kurset som ble holdt med tanke på å lette innføringen av reformen i menighetene.

Kirkerådets avtale med Eide forlag om abonnement på de digitale utgavene av gudstjenestestoffet ble gjenstand for kritikk i starten av året. Dette har likevel ikke hindret menighetene i å utvikle lokal grunnordning. Ny prisavtale er forhandlet fram for 2013, og all liturgisk musikk er i løpet av året innspilt, slik at en kan lytte til denne musikken i det digitale programmet.

Liturgier

Tre liturgisaker har vært sendt på høring i 2012: Liturgi for velsignelse av hus og hjem, Skråstola for diakoner og forslag til nye Dagens bønn (kollektbønner). De to første sakene ble vedtatt fremmet for Kirkemøtet 2013, mens Dagens bønn bearbeides videre med tanke på behandling i Kirkemøtet 2014.

Salme- og koralbok

Arbeidet med å ferdigstille manus til ny salmebok og gjøre det klart til trykking har pågått med høy intensitet i hele 2012. Salmebokens første 899 numre ble vedtatt på Kirkemøtet 2012, mens 900-tallsnumrene (bibelske salmer og liturgiske melodier), samt bønnebok, ble godkjent i Kirkerådet etter læremessig vurdering i Bispemøtet. Arbeidet med ny salmebok er i rute, slik at både menighetsutgaven, en egen besifringssalmebok, en storskrift- og en pocket-utgave vil foreligge 15. oktober 2013.

Arbeidet med ny koralbok har vært tett forbundet med utarbeiding av ny salmebok. Koralboken til de første 899 numrene i salmeboken vil foreligge samtidig med salmeboken, slik planen har vært.

Hovedområde 4: Organisasjon og forvaltning

Hovedmål:

- *Ha oppmerksomhet på saker av felles kirkelig karakter.*
- *Legge til rette for lokal organisasjonsutvikling gjennom kompetanseheving og utviklingsarbeid.*

Grønland kirke i Oslo. Foto: Kirkerådet

Lokal organisasjonsutvikling

Kirkerådet og KA – kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon samarbeider om et omfattende opplæringsprogram av lokale og regionale kirkelige ledere med sikte på kompetanseheving i å veilede, planlegge og gjennomføre lokale organisasjonsutviklings- og endringsprosesser. Proster og kirkeverger er nøkkelpersoner for organisasjonsutvikling og oppbygging av en endringskultur i kirken når kirkeordningen skal utvikles i årene fremover. Første samling ble holdt for deltakere fra Borg, Hamar og Tunsberg bispedømmer i november 2012. En rekke ledende fagfolk innen ledelse, arbeids- og organisasjonspsykologi og organisasjonsutvikling er koblet til programmet.

Det er også holdt en konsultasjon for oppsummering av erfaringer fra organisasjonsutvikling i kirken de senere år. Samlingen inngår i arbeidet med å samle og utbre kunnskap og erfaringer om de utviklingsprosjekter som er gjennomført.

Statistikk

Det er behov for god statistikk på stadig flere områder. Kirkelige data bør kunne kobles mot andre registre. Det er utarbeidet forslag til en kirkelig behovsbeskrivelse for kirkelige data. Det er også igangsatt et prosjekt for å utrede et alternativ til publisering av kirkelige data (erstatning for KirkeKOSTRA). For 2012-rapporteringen er det satt en tidligere frist for rapportering, 20. januar 2013, med målsetning om at bispedømmerådene kan ha ferske tall for sine rapporteringer.

Årsrapport 2012 for KR, MKR og SK

Det har vært arbeidet mye med å effektivisere kobling mellom medlemsregisteret og andre offentlige registre som Enhetsregisteret, Statens kartverk, Folkeregisteret og AA-registeret. Det har våren 2012 vært problemer med soknekatalogen som har skapt forsinkelser i publisering av data i kirkebasen.

Forvaltning av godkjenningsordninger

Kirkerådet har hjemmel til å gi personer med annen faglig jevngrad og relevant bakgrunn godkjenning som diakoner, kantorer og kateketer (tjenesteordningens § 4). Det er i 2012 godkjent 10 søknader om godkjenning: fem som kantor, to som diakon og tre som kateket.

Rekruttering

Kirkerådet har i 2012 ikke utført konkrete oppgaver knyttet til rekruttering til studier eller stillinger i Den norske kirke. Det har ikke vært avsatt ressurser til dette feltet i 2012.

Hovedområde 5: Diakoni

Hovedmål:

- *Gjennom kirkens omsorgstjeneste skal evangeliet formidles også ved handling. Kirken vil at dette skal skje gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferd.*

Den norske kirke var vertskap for det årlige EDAN-møtet. Foto: Kirkerådet

Oppfølging og forebygging

Innsatsen på hovedområdet diakoni spenner over vidt forskjellige fagfelter som for eksempel samhandling mellom offentlige helsemyndigheter og diakonale og andre kirkelige aktører i Kontaktforum for kirke og helse, løpende kontakt med Kirkens familievern og det økumeniske samarbeidsprosjektet innen Nådens fellesskap om integrering av innvandrere, som ble avsluttet dette året. Betydelige deler av virksomheten var preget av oppfølgingsarbeid i form av bearbeiding og fagutvikling etter de tragiske hendelsene i regjeringskvartalet og på Utøya fra foregående år. Dette falt også sammen med det krevende arbeidet med å slutføre revisjonen av Den norske kirkes planverk for katastrofeberedskap. Samlet sett har virksomheten styrket og videreutviklet Den norske kirkes rolle som profesjonell aktør i samfunnet.

Også arbeidet med å forebygge og tilrettelegge for god håndtering av overgrep er ført videre ved blant annet mer og forbedret ressursmateriale og ved utdyping av nye faglige vinklinger: overgriper, virkninger i menigheten og sosiale medier. Dette bidrar til å øke den generelle kompetansen i kirken og gjør Den norske kirke enda bedre rustet til å møte utfordringer på dette området. Sett i forhold til andre samfunnsaktører generelt har Den norske kirke kommet langt i arbeidet med å forebygge overgrep og håndtere overgrepssproblematikk.

Hel-konferansen og EDAN-møte

Kirkemøtets behandling av sak KM 9/12 *Likeverd, inkludering og tilrettelegging. Mennesker med utviklingshemning i Den norske kirke* er viktig for videreføring av arbeidet med likeverd, inkludering og tilrettelegging for mennesker med psykisk utviklingshemning. Den nasjonale Hel-konferansen i Stavanger bispedømme med mange deltakere og et program med godt faglig innhold og stor bredde og det årlige EDAN-møtet (den økumeniske organisasjonen som jobber for mennesker med funksjonsnedsettelse) som Den norske kirke var vertskap for, kan spesielt nevnes som en viktig del av oppfølgingen. Selv om en del gjenstår, har Den norske kirke kommet langt i arbeidet med å utvikle hjelpemateriell for inkludering og tilrettelegging for mennesker med psykisk utviklingshemning. Likevel er innarbeiding av dette perspektivet fortsatt en utfordring mange steder.

Skaperverk og bærekraft

Det har vært arbeidet med å rekruttere ny koordinator for skaperverk og bærekraft. Prosjektet og Kirkerådets innsats skjer i en rekke nettverk og pågående prosesser. Resultatene er vanskelige å måle og arbeidet krever langsiktighet. Det kan tolkes som et tilbakeslag at to kurs for kirkelige miljøfyrårnkonsulenter måtte avlyses på grunn av manglende påmeldinger. Samfunnsutviklingen går ikke nødvendigvis i retning av større gjennomslag for hensynet til klima og miljø. Kirkemøtets behandling av sak KM 4 /12 om revidert prosjektplan for prosjektet Skaperverk og bærekraft, var derfor en viktig bekreftelse på at arbeidet har oppslutning og er viktig.

Det er en stor utfordring at diakonien har for få ressurser, blant annet når det gjelder diakonstillinger. I et kortsiktig perspektiv er det dessverre ikke noe som viser at tiltakene for flere diakonstillinger nytter.

Hovedområde 6: Kultur og kirkemusikk

Hovedmål:

- Øke kompetansen på kulturfeltet for å stimulere til økt bruk av kunst og kultur i kirken samt stimulere til engasjement og oppfølging av kulturarven.
- Gjennom kirkemusikk å bidra til å tolke og formidle kristen tro i menighetene.

Blanding av ny og gammel kunst i Nøtterøy kirke. Foto: Tollef Thorsnes og Xenia Villafranca.

Kirke & Kultur

Gjennom kulturrådgiversamlingene og landskonferansene etablerer Den norske kirke kontakt med ulike kunst- og kulturinstitusjoner, slik at samarbeid oppstår og tiltak gjennomføres, for eksempel årets Lindeman-jubileum og 75-års jubileum for NOPA (Norsk forening for komponister og tekstforfattere).

Kirkerådets kulturrådgiver opplever økende pågang fra enkeltaktører og institusjoner om råd og hjelp til å få i stand samarbeid, for eksempel en turné, generell bistand og om informasjon om kulturmidler. Rådene og videreformidlingen har medført konkrete tiltak i lokalmenighetene, for eksempel kirkekonserterturné ved juletider.

Et annet eksempel på samarbeid er landskonferansen som ble arrangert 31. oktober i Drammen sammen med Tunsberg bispedømme, Drammen museum og Kunstnersenteret i Buskerud. Temaet var «God smak, dårlig smak, kristen smak – om visuell kunst i kirken».

Kirkebygg

Kirkebyggkonsulenten har i 2012 behandlet 51 forskjellige kirkebyggsaker for 10 av bispedømmene. Bjørgvin, Stavanger og Nidaros har hatt flest slike saker. Han har også på anmodning besøkt en rekke menigheter og gitt råd om kirkebygg. Ikke minst har planene om nye kirker i Våler, Hønefoss og Porsgrunn vært sentrale i arbeidet i 2012.

Kirkebyggkonsulenten deltar i et pågående arbeid med å fornye tenkningen og regelverket om kirkebygg og kirkelig inventar som Kirkerådet har igangsatt.

Kirkemusikk

Arbeidet med å utarbeide manus til ny koralbok og ferdigstille dette for trykking har vært hovedoppgaven for det kirkemusikalske arbeidet i 2012. Koralbokkomiteen har hatt en rekke møter for å kvalitetssikre orgelsatsene til de enkelte salmene i Koralboken, og det har vært avholdt et åpent koralbokseminar. Også den nye besifringssalmeboken har krevd mye arbeid, ikke bare med å skrive besifring, men med å få dette godkjent av komponistene. Dette arbeidet går etter planen.

Et arbeid for å styrke innføringen av «Plan for kirkemusikk» er startet opp, blant annet ved foredrag, ved tiltak for å sikre tilgang til liturgisk musikk og koralbok for blinde kirkemusikere.

Hovedområde 7: Økumenikk og internasjonale spørsmål (MKR)

Hovedmål:

- *Bidra faglig og relasjonsbyggende, i samhandling med andre kirker, organisasjoner og livssynssamfunn, i arbeidet med å styrke kristen enhet, misjon, interreligiøs forståelse og sosial rettferdighet.*

Mellomkirkelig råd på seminar sammen med Islamsk Råd Norge i moskeen Islamic Cultural Center på Grønland i Oslo. Foto: Kirkerådet

Stor bredde

Mellomkirkelig råds (MKR) økumeniske og internasjonale arbeid preges av stor bredde i saksfelt og mange samarbeidspartnere, både nasjonalt og internasjonalt. Dette gjør arbeidet avhengig av gode relasjoner til eksterne partnere utenfor Den norske kirke. En betydelig økning i prosjektmidler fra Utenriksdepartementet til Den norske kirkes samarbeid med Kirkenes Verdensråd er skaffet til veie. Men fortsatt har ikke MKR klart å innfri kontingentforpliktelser til Kirkenes Verdensråd og Det lutherske verdensforbund.

Rådets arbeid

Det avgående rådet hadde ett møte i overgangen februar/mars før nytt råd ble valgt på Kirkemøtet i 2012. Kjetil Aano ble gjenvalgt som rådsleder. Det nye rådet kom godt i gang med sitt arbeid og hadde to møter i 2012, i mai og november. Det er gode erfaringer med å legge inn et faglig seminar som en del av rådsmøtene. Siste seminar for det avgående rådet ble lagt til en moské hvor rådet diskuterte 22. juli-erfaringene med Islamsk Råd Norge. I mai fikk det nye rådet et innføringsseminar i Mellomkirkelige råds mandat og arbeidsområder og i november deltok rådet på missiologisk fagdag på Menighetsfakultetet.

Teologisk og økumenisk refleksjon

Kirkemøtesak *Å være evangelisk-luthersk kirke i dag?* og arbeid med ny kirkeordning: Avdelingen har særlig vært opptatt av å følge opp Kirkemøtets anmodning om at kirkeordningsarbeidet må inkludere grundig teologisk og økumenisk refleksjon. Dette er fulgt opp ved at Teologisk Nemnd gav innspill og gjennom samarbeid med Bispemøtet om refleksjonsseminarer som vil gjennomføres i 2013. Dette er krevende prosesser med mange

aktører og interessenter, noe som har nødvendiggjort et nærmere samarbeid mellom avdelingene i Kirkerådet.

Rådet har startet planleggingen av reformasjonsmarkeringen i 2017 i samarbeid med staben i Kirkerådet og Bispemøtet. Det har vært et nært samarbeid med Det lutherske verdensforbund om 2017-planene.

Misjon

Kirkemøtesak *Misjon til forandring - oppfølging av Edinburgh 2010*: Kirkemøtets behandling av misjonssaken var inspirerende og konstruktiv. Vedtaket har fått mye positiv omtale og oppmerksomhet både fra misjonsmiljøer og fra menigheter og bispedømmer. Vedtaket gir gode og håndterbare føringer for arbeidet videre, som er i god gjenge i avdelingen og i avdelingens samarbeid i Samarbeidsrådet Menighet og Misjon (SMM) og med misjonsrådgiverne i bispedømmene. Samarbeidet internt i avdelingen mellom misjonsrådgiver og rådgiver i Nord-Sør Informasjon er styrket - noe som kan bidra til å realisere intensjonen i en utvidet forståelse av misjon i menighetene.

Religionspolitikk og religionsfrihet

2012 har vært preget av at man ventet på Stålsettutvalgets utredning. Det ble gitt innspill til utvalget både i eget møte og gjennom arbeidet i Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn. Sammen med Human-Etisk Forbund arrangerte MKR et åpent seminar på Litteraturhuset med god deltagelse og konstruktiv debatt. Etter initiativ fra Kirkerådet har Samarbeidsrådet satt i gang et arbeid knyttet til etisk refleksjon, blant annet om klimaspørsmål og bioteknologi. Dette er et forsøk på å synliggjøre gode fellesverdier som tros- og livssynssamfunnene kan være med å styrke i det norske samfunnet.

Kirkelederdelegasjonsreisen til flere land i Midtøsten i april var viktig for arbeidet med religionsfrihet og religiøse minoriteters rettigheter i Midtøsten. Dette er fulgt opp gjennom rapporter, medieoppslag og møter med blant annet Utenriksdepartementet, og har fått gode tilbakemeldinger om konstruktive bidrag fra rådets side. Stefanusalliansens medlemskap i SMM åpner for et enda sterkere trosfrihetsengasjement innenfor rammen av SMM.

Religionsdialog og kirke i multikulturell kontekst

Samarbeidet mellom norske jøder, muslimer og kristne er styrket på nasjonalt ledernivå gjennom arbeidet i «Dialoggruppen Abrahams barn». Intensjonen er at dette også skal bidra til bedre samarbeid på grasrotnivå og bevege den offentlige debatten om relasjonene mellom disse gruppene i en positiv retning. Konfliktnivået i opinionen kan ha blitt dempet gjennom svært nært samarbeid i dialoggruppene blant annet i forbindelse med videosnutten om profeten Muhammed og i tilfeller av trakassering av norsk jøder.

Det er igangsatt et samarbeid med Kirkelig Dialogsenter for å utvikle ressursmaterieil til bruk i trosopplæringen for å motvirke antisemittisme og fremmedfrykt i kirkens egen rekke. Seminar sammen med Israelsmisjonen i anledning 70-årsdagen for deportasjonen av norske jøder under krigen og god dialog med Det mosaiske trossamfunn, er også et bidrag i arbeidet mot jødehat og antisemittisme i det norske samfunnet.

Rettferdig fred og Arms Trade Treaty

Den norske kirke tok sammen med Norges Kristne råd initiativ i 2011 til at Kirkenes Verdensråd intensiverte sitt arbeid i forbindelse med FNs arbeid med en mulig ny våpenhandelsavtale. Dette resulterte i en bred kirkelig kampanje med deltagelse fra over 30 land. Med betydelig økonomisk støtte fra Utenriksdepartementet muliggjorde dette et sterkt

kirkelig nærvær under FN-forhandlingene sommeren 2012 og et styrket sivilsamfunnsengasjement. Arbeidet forsetter inn i 2013 (med økonomisk støtte fra Svenska Kyrkan) i håp om at FN faktisk vil vedta en god avtale til slutt. Under Kirkenes Verdensråds siste sentralkomitémøte trakk presidenten fram denne kampanjen som et lysende eksempel på konstruktiv samarbeid mellom sekretariatet i Genève og medlemskirker.

MKR var en av initiativtakerne til opprettelsen av Det norske dalit-solidaritetsnettverket som ble etablert i 2012. Bakgrunnen var både henstillinger fra Det lutherske verdensforbunds generalforsamling og ikke minst MKRs engasjement i Det norske menneskerettighetsfond. Solidaritetsnettverket har nå syv medlemsorganisasjoner. Nettverket har styrket samarbeidet med flere misjons- og menneskerettighetsorganisasjoner i Norge. Det er blitt opprettet en egen hjemmeside (dalit.no) i håp om å øke kunnskapen i den norske opinionen om de «kasteløses» uverdige levekår.

Klimarettferdighet

Avdelingen har samarbeidet godt med Samisk Kirkeråd og Kommunikasjonsavdelingen om saken knyttet til Statoils engasjement i tjæresandprosjekter i Canada. Dette fikk mye medieoppmerksomhet og ble også tatt opp av Kirkemøtet da de behandlet saken om Skaperverk og bærekraft. Det var svært gledelig at Opplysningsvesenets Fond (OVF) valgte å selge sine Statoil-aksjer.

MKR samarbeidet nært med Det lutherske verdensforbund (og i noe mindre grad med Kirkenes Verdensråd) i forbindelse med FNs klima-konferanse i Qatar (COP 18). Det var svært positivt at Den norske kirke deltok med en ungdom i Det lutherske verdensforbund delegasjon til COP 18, og at kirken i samarbeid med Samarbeidsrådet for tros- og livssynsamfunn også hadde med en fra Islamsk råd i den norske NGO-delegasjonen.

Økumeniske generalforsamlinger

Konferansen av protestantiske kirker i Europa (CPCE) holdt sin generalforsamling i Firenze i høsten 2012. Den norske kirkes delegasjon deltok aktivt under møtet. Framover må det nå arbeides med oppfølgingen av generalforsamlingen og med hvorledes sluttdokumentene fra generalforsamlingen skal følges opp i kirken.

Hovedområde 8: Samisk kirkeliv (SKR)

Hovedmål:

- *Fremme og utvikle samisk kirkeliv som en livskraftig og likeverdig del av Den norske kirke, styrke samiskkirkelig fellesskap over landegrensene og ivareta kirkelig urfolksarbeid.*

Under gudstjenesten i Tromsø domkirke 11. november ble velsignelsen lyst på nordsamisk, lulesamisk, sørsamisk og norsk. Foto: Kirkerådet

Jubileumshelg og kirkelivskonferanse

Måloppnåelsen i 2012 er generelt god. Samisk kirkeråd har i løpet av året hatt tre rådsmøter og behandlet 38 saker. Jubileumshelg for samisk kirkeliv 9.-11. november, der rådets 20-årsjubileum og 250-årsjubileet for den første samiske prest i Norge ble markert, var en viktig og inspirerende nasjonal begivenhet. Samisk kirkelivskonferanse 30.-31. mai hadde 72 deltakere og tematiserte etnisk diskriminering. Konferansen som var et samarbeid med Kirkelig utdanningscenter i nord og de tre nordligste bispedømmene, ble arrangert for første gang som fagkonferanse for alle faggrupper i samisk kirkeliv.

Arbeidet med å utarbeide hjelpemateriell for implementering av strategiplanen er skjøvet ut i 2013.

Vakanse og nyansettelse

Det har vært vakanse i fagstillingen på trosopplæringsfeltet siden juni 2012. Måloppnåelsen her er mindre enn forventet. Planlagt utviklingsarbeid av nettstedet osko.no er ikke blitt fulgt opp. Ny medarbeider starter 1. mars 2013. Diakonale perspektiver i trosopplæringen ble tematisert på Samisk kirkelivskonferanse i mai. Første versjon av manus til sørsamisk 4-årsbok er utarbeidet. Man har også startet planleggingen av samisk konfirmasjonsleir i 2014. Det er ansatt ny ungdomsrådgiver og i november ble det avholdt en ungdomssamling.

Arbeid med å kvalitetssikre og oversette liturgier til sørsamisk har hatt fremdrift som forutsatt, men utgivelse av lulesamisk liturgiperm og organisthefte for nordsamisk liturgibok er ikke ferdigstilt som planlagt.

Samisk kirkehistorie og kompetansebygging

Arbeidet med samisk kirkehistorie har fått fremdrift på grunn av samisk kirkehistorieseminar 9.-10. november og støtte til Universitetet i Tromsøs arbeid med en Nordnorsk religions- og kirkehistorie. En rekke utdanningsinstitusjoner er blitt enige om å samarbeide om videreutdanningskurs om Tro og religion i Sápmi i 2014. Sametinget vedtok i november, på oppfordring fra Samisk kirkeråd, å opprette en stipendordning for samisktalende som tar kirkelig utdanning.

Nettverksbygging over landegrensar

Det har vært betydelig kontakt over landegrensene i samisk kirkeliv i forbindelse med forberedelsene av Samiske kirkedager 2013. Det samiske forsonings- og dialogarbeidet har fått fornyet oppfølging, med nettverksbygging mot søsterkirkene i Sverige og Finland. Temabok om samisk forsoningsarbeid er forberedt i samarbeid med Kirkelig utdanningscenter i nord. Samiske kirkedager er gitt en tydelig urfolksprofil, og Kirkenes verdensråds urfolksarbeid er støttet.

Kanadisk tjæresand

Samisk kirkeråds arbeid med tjæresandspørsmålet har vært en viktig aktivitet på urfolksfronten, med tydelige relasjoner til skaperverk og bærekraft. Kirkemøtet ga en enstemmig tilslutning til oppfordringen om at norske myndigheter trekker Statoil ut av kanadisk tjæresand. Som medarrangør og deltaker i en to ukers turné med indianerleder Francois Paulette i mai, bidro rådet til betydelig offentlig søkelys på saken, og i november hadde kirkens ledelse et oppfølgingsmøte med olje- og energiministeren.

Samisk kirkeråds sekretariat er flyttet til Tromsø som forutsatt. Det har vært utfordringer med vakanser og nyrekruttering, men ved utgangen av 2012 er det tilsetting i alle fagstillinger. Relasjoner mot aktuelle samarbeidspartnere i nord, som Sametinget, Kirkelig utdanningscenter i nord, Universitetet i Tromsø og Samisk høgskole, er styrket.

Hovedområde 9: Kommunikasjon og IKT

Hovedmål:

- *Den norske kirke skal erfares som en relevant, inkluderende og tydelig kirke som inspirerer mennesker til å leve i tro, håp og kjærlighet.*
- *Samle kirken til et IKT-rike, med felles IKT-verktøy for alle medarbeidere, likt servicenivå for alle, der kirkens brukere er i sentrum.*

Kommunikasjonsavdelingen i Kirkerådet redigerer Twitter-kontoen @kirken. Foto: Skjermdump

Å møte medlemmene der de er

En forutsetning for at Den norske kirke skal erfares som en relevant, inkluderende og tydelig kirke, er at den makter å møte medlemmene der de er. Skal kirken nå bredden av medlemmene, må den være til stede med en mer moderne identitet på Internett.

Kirkerådet samarbeider med KA – kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon om å virkeliggjøre IKT-strategien for Den norske kirke. Arbeidet med å samle kirken til ett IKT-rike er kommet noen viktige skritt videre. Kirkerådet har fått fullmakt fra departementet til å gå inn på eiersiden i et internt selskap, Kirkepartner, som skal levere IKT-tjenester til hele Den norske kirke. Dette har brakt oss ett skritt nærmere en realisering av IKT-strategiens mål.

Dersom kirkens IKT-strategi skal realiseres, trengs imidlertid politisk gjennomslag for at noen investeringer må være statlige. Kirkens helhetlige IKT-strategi og særlige behov for en felles internett- og intranett-plattform er bredt formidlet til offentligheten og myndighetene. Kirkerådet har ikke oppnådd resultater i form av bevilgninger, men en samlet Stortingskomitee peker i sin budsjettinnstilling på behovet for en helhetlig IKT-satsing i Den norske kirke.

I løpet av året er et omfattende arbeid for å skaffe kirken en god leverandør av ny nettplattform så godt som fullført. Manglende finansiering truer gjennomføringen av prosjektet og gjør det krevende å angi en tid for når lokalmenighetene kan forvente å få tilbud om å ta del i kirkens nye nettsatsing med sine lokale nettsider. I mellomtiden øker spriket mellom publikums forventning til kirken og kirkens evne til å møte disse forventningene.

Myndighets- og samfunnskontakt

Det er gjennom året arbeidet mye for å øke kunnskapen om kirkens selvforståelse, mål og ressursbehov i en gjennomgripende reform- og endringsfase. Gjennom kronikker og tekstbidrag til bruk regionalt og lokalt ble grunnlovsendringene i mai 2012 gitt en kirkelig fortolkning i det offentlige rom. Dette bidro til den generelle opplysningen om at endringene fant sted, at endringene var ønsket av kirken og at kirken fortsatt vil være der for folk.

Kirkerådet, Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd har maktet å gjøre kirken synlig ved å formidle et budskap i en rekke andre enkeltsaker i løpet av året, som for eksempel i tjæresandsaken og i asylbarnsaken. Kirken virkeliggjorde målet om å være relevant til stede i og for samfunnsfellesskapet gjennom minnegudstjenester på årsdagen for terroraksjonene 22. juli 2011.

Medieoppmerksomhet om finansieringsbehov samt mange glad-saker om trosopplæringstiltak har ført til kunnskap om trosopplæringsreformen i allmennheten. Oppmerksomheten har også gitt økt kunnskap om og forståelse for kirkelige mål og ressursbehov hos bevilgende myndigheter. I Statsbudsjett 2013 som ble lagt fram i oktober, ble bevilgningene til reformen økt betydelig fra bunnåret 2012.

Det har vært kontakt med alle partiene på Stortinget i forbindelse med utarbeidelse av nye partiprogram. Kirken.no sin Facebook-side er etablert. Kirken.no på Twitter er intensivert og fikk i løpet av 2012 nærmere 1000 følgere. Både medlemmer og ikke-medlemmer har fått svar på spørsmål og umiddelbar respons på henvendelser via Twitter.

Kirkeaktuelt.no er lansert. Målgruppen for nettsiden er kirkelig ansatte, tillitsvalgte og frivillige medarbeidere i kirken. Over 3000 mottar kirkeaktuelt.no sitt nyhetsbrev omtrent annenhver uke. Dette bedrer informasjonsflyten internt i Den norske kirke i påvente av et intranett.

eKirkebok og kirkeregistrene

Elektronisk kirkebok ble ferdigstilt og tatt i bruk av et flertall av menighetene i løpet av året. Det er gjennomført kurs i bruk av elektronisk kirkebok i alle bispedømmer og funksjonaliteten var ved slutten av året god. Elektronisk kirkebok har forenklet hverdagen til mange lokalt ansatte ved at de skinn-innbundne kirkebøkene ikke lenger trenger å føres. Men fortsatt mangler full integrasjon mellom lokale fagsystemer og eKirkebok, noe som vil forenkle ytterligere.

Kirkeregistrene er i for liten grad vedlikeholdt og oppgradert for å holde tritt med utviklingen i markedet. I 2009, ved innføring av nytt system, benyttet Kirkeregistrene åpen kildekode-programmer, som kunne tas i bruk til lave eller ingen kostnader. I 2010 ble disse programvarene solgt og de er nå kommersielle under helt andre vilkår. Det vil derfor medføre vesentlig kostnader å oppgradere eller fornye disse.

Hovedområde 10: Administrative forhold

Kirkerådet er sekretariat for Kirkemøte. Det er også et forvaltningsorgan og skal følge opp kravene i Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementets tildelingsbrev. Dette innebærer å arbeide i samsvar med det statlige økonomireglement og de krav det stiller til virksomhetsstyring. Dette omhandler:

- Mål, resultatstyring og risikostyring
- Pålitelig regnskapsrapportering og økonomiforvaltning
- Overholdelse av lover og regler

Kirkerådet har for 2012 sammen med stiftsdirektørene i bispedømmerådene fastsatt Mål, styringsparametre og resultatindikatorer for bevilgningene under kap. 1590 *Kirkelig administrasjon* for 2012. Oversikten følger vedlagt. Denne følges opp av hvert bispedømme. Kirkerådet har ikke data for rapportering og skjema inneholder derfor ikke tall i denne versjonen av dokumentet.

I årsplanen for 2012 var risikovurderingene for Den norske kirke splittet opp på Kirkemøtet (det landsdekkende) og Kirkerådet (sekretariatet). Tanken med dette var at det landsdekkende er vanskeligere å styre enn det interne. I tildelingsbrevet fra Fornyings- administrasjons- og kirkedepartementet omtales dette som het helhetkirkelige ansvar. Nedenfor følger en kort oppsummering av risikovurderingene ved årets slutt. Kirkerådet benytter Direktoratet for økonomiforvaltning for risikostyring i staten.

Den norske kirke – Kirkerådets helhetkirkelige ansvar

I årsplanen var følgende områder satt opp i risikokartet etter nummer:

1. Stat-kirke
2. Trosopplæring
3. Diakoni
4. Omdømme
5. Sokn

For nærmere beskrivelse av disse risikoområdene henvises det til årsplanen for 2012.

Sannsynlighet (s)	Svært stor					
	Stor				2	
	Moderat			1, 3,4,5		
	Liten		1			
	Meget liten					
		Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig

1.Stat-kirke

I og med at grunnloven ble endret i mai skal nå proster og biskoper utnevnes av bispedømmerådene og Kirkerådet. Risikoen fra årsskiftet ble dermed redusert.

Det gjenstår å avklare valgordninger for valget i 2015 før alle løsninger innenfor kirkeforliket fra 2008 er på plass. Saken behandles i KR sak 34/12 på KR's møte 27.-28. september.

2. Trosopplæring

Et av de seks risikobildene i årsplanen var at menighetene ikke lykkes i å etablere tiltak som får bred oppslutning. Sannsynlighet var satt til stor og konsekvens til alvorlig ved årets begynnelse. Konsekvensen ble endret til svært alvorlig ved rapporteringen 31.4.12. Risikoen er fortsatt kritisk. Siden dette var ett av 6 risikobilder under trosopplæring så endres ikke risikobildet. Hovedutfordringen er å få økt bevilgningene fremover slik at alle menighetene kan bli med på reformen.

Risikoen for de andre områdene er ikke endret gjennom året.

Risikokart Kirkerådet (Hovedområde 1-6)

Områdene med høyest risiko 1.1.12 var satt inn i risikokartet med følgende nr.:

1. IKT for Den norske kirke
2. Gudstjeneste-reformen.

Sannsynlighet (s)	Svært stor					
	Stor				1	
	Moderat			2		
	Liten					
	Meget liten					-
		Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
		Konsekvens (k)				
		Lav	Moderat	Høy	Kritisk	

Det er ikke gjort noen endringer i risikovurderingene. Manglende finansiering gjør at det ikke er mulig å følge opp IKT-strategien i det tempo som er ønskelig. Risikoen er fortsatt kritisk for IKT-arbeidet.

Medlemsregister

Det har tidligere vært påpekt at det innenfor brukerstøtte er det ikke tilstrekkelig med ressurser for å besvare henvendelser. Med 1,8 årsverk er oppfølgingen veldig sårbar ved fravær, ferieavvikling, sykdom etc. Daglig vedlikehold og oppfølging av datakvalitet utsettes.

Videre er det for lite bestiller- og oppfølgingskompetanse med ett årsverk når det gjelder vedlikehold-, driftsleveranser og programutvikling. Kirkerådet har også for liten kapasitet til å følge opp leverandører og teknologisk utvikling. Med ett årsverk er dette veldig sårbart.

Ressursene har i stor grad vært benyttet på elektronisk kirkebok. Det arbeides for å sette denne i produksjon og kurs vil bli gjennomført til høsten. Innføring av eKirkebok skaper også behov for økt kapasitet og beredskap. Det arbeides med å styrke kompetansen fremover.

Webløsninger

Anskaffelsesprosessen med å velge leverandør til nye webløsninger (for å anskaffe de nødvendige tekniske plattformene og løsningene for å kunne tilby ansatte og medlemmer av Den norske kirke moderne og velfungerende webløsninger) har pågått i hele 2012. Kontrakt med leverandør vil bli inngått i 2013. Videre fremdrift er avhengig av friske budsjettmidler neste år. Fornyelsen av dagens internettløsning (www.kirken.no med underliggende sider) slik at alle enheter tilknyttet Den norske kirke får nye nettløsninger vil bli ytterligere forsinket.

Gudstjenestereformen

Risikovurderingen var knyttet opp til at innføringen av ny lokal ordning i menighetene kunne bli utsatt og at kvalitet på rådgivning og kursvirksomhet fra sentralt hold måtte trappes ned pga. knapper ressurser.

28 % av alle menighetene har ikke fått godkjent lokal ordning i 2012.

Risikokart MKR (hovedområde 7)

De områder i MKR som hadde størst innebygget risiko da årsplanen ble utarbeidet var:

1. Økumeniske relasjoner – økonomiske forpliktelser til KV og LVF
2. Fred, menneskerettigheter og vern om skaperverket
3. Samarbeidsrelasjoner mellom tros- og livssynsamfunn i Norge
4. Implementering av KM-sak om kristne innvandrere

Sannsynlighet	Svært stor					
	Stor				1	
	Moderat				1, 3, 4,	
	Liten			3	2	
	Meget liten					
		Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
		Konsekvens				
Risiko:		Lav	Moderat	Høy	Kritisk	

Risikobildet for de økumeniske relasjoner og de økonomiske relasjonene vurderes fortsatt som kritisk, men sannsynligheten er redusert til moderat etter at det har lyktes å få prosjektmidler fra Utenriksdepartementet i 2012.

Samarbeidsrelasjonene mellom tros- og livssynssamfunnene i Norge er bedret etter Stat-kirke forliket og risikoen er redusert fra kritisk til moderat.

Det er ikke skjedd forhold som har endret risikobildet fra årets begynnelse.

Risikokart SKR (hovedområde 8)

Samisk kirkeliv

I årsplanen var den største risikoen i 2012 antatt knyttet til samisk trosopplæring, samisk ungdomsarbeid og etablering av Samisk kirkeråds sekretariat i Tromsø, med begrunnelse i behovet for rekruttering av nye medarbeidere.

Områdene er satt inn i risikokartet med følgende nr.:

1. Samisk trosopplæring
2. Samisk ungdomsarbeid
3. Etablering av samisk kirkeråds sekretariat i Tromsø

Siden det ikke lykkes å ansette ny medarbeider til samisk trosopplæring er risikoen på dette feltet økt og aktiviteten i 2. halvår vil være lavere enn planlagt.

Arbeidet med å etablere samisk sekretariat i Tromsø er gått etter planen og risikoen er redusert fra høy til lav.

Ansettelsen av ny medarbeider har redusert risikoen i ungdomsarbeidet fra høy til moderat.

Tre nye medarbeidere fikk tilbud om jobb ved kontoret etter ferien. To av dem ombestemte seg slik at kun en av dem begynte.

Sannsynlighet	Svært stor					
	Stor					
	Moderat			3	1	
	Liten		3	2	2	1
	Meget liten					
		Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
		Konsekvens				
Risiko:		Lav	Moderat	Høy	Kritisk	

Fellesføringer i tildelingsbrev fra Forbruker-, administrasjons-, og kirke departementet

I Kirkerådets tildelingsbrev fra Fornyings- administrasjons- og kirke departementet av 24.januar 2012 er det tatt inn krav som alle statlige virksomheter har ansvar for å følge opp (1-4). Pkt. 5- 11 er krav som gjelder spesifikt for virksomheter under Fornyings- administrasjons- og kirke departementet. Svar på disse følger nedenfor.

1.Rekrutteringa av personer med nedsatt funksjonsevne

Kirkerådet er en IA-bedrift og søker aktivt å tilrettelegge for personer med nedsatt funksjonsevne. Dette fremgår av våre stillingsutlysninger. Kirkerådet har en ansatt med særlig kompetanse på fagfeltet.

2.Økning av antall lærlinger i statsforvaltningen

Kirkerådet har ingen lærlinger.

3.Viderebruk av offentlige data.

Kirkerådet er i liten grad selv produsent av rådata som ikke er taushetsbelagt eller sensitiv informasjon. Kirkerådet har i 2012 ikke lagt ut rådata fra egen virksomhet. Det vil bli vurdert lagt ut rådata i takt med at endringer i våre IKT systemer gjør dette hensiktsmessig og at det er av samfunnsnyttig betydning.

Statistikk fra soknene og fellestrådene er offentlig tilgjengelig hos Norsk Samfunnsvitenskapelig Datatjeneste A/S (Kirke data) og Statistisk sentralbyrå (KOSTRA tall fra fellestrådene). KIFO har videre utarbeidet en tilstandsrapport for Den norske kirke 2012.

4.Geografisk fordeling av arbeidsplasser

Kirkerådet har en arbeidsplass lokalisert til Stavanger, tre arbeidsplasser i Trondheim og 3 i Tromsø. En ansatt har avtale om mobilt fjernarbeid og ved hovedkontoret i Oslo var det 59 ansatte pr. 31.12.12.

Samisk avdeling flyttet til Tromsø fra 1. juli 2012

5. Likestilling

Kirkeloven § 29 setter krav til medlemskap i Den norske kirke for Kirkerådets ansatte. Dette gjør at noen mulige søkere ikke oppfyller våre formelle krav.

Likestilling i forhold til nedsatt funksjonsevne

Kirkerådet er en IA-bedrift og søker aktivt å tilrettelegge for personer med nedsatt funksjonsevne. Dette fremgår av våre stillingsutlysninger. Kirkerådet har en ansatt med særlig kompetanse på fagfeltet.

Likestilling i forhold til kjønn

Kirkerådet har i sin tilpasningsavtale lagt følgende politikk til grunn for likestilling i forhold til kjønn:

Årsrapport 2012 for KR, MKR og SK

”Likestillingsloven og hovedavtalens § 21. Det tas sikte på å oppnå jevnere kjønnsfordeling i stillingsgrupper hvor kvinner er underrepresentert. Med stillingsgrupper menes de grupper som er definert i Kirkerådets personalpolitiske retningslinjer.

Arbeidsgiver har det overordnede ansvar for at likestilling ivaretas i Kirkerådet. Arbeidsgiver skal utarbeide kvoteringslister hvert halvår. Det skal fremgå av kvoteringslisten hvilke grupper som eventuelt omfattes av kvoteringsreglene.

Det er et mål å få flere kvinner inn i ledende stillinger i Kirkerådet. Direktøren og avdelingslederne har et særlig ansvar for å ivareta likestillingshensyn ved tilsetninger og sørge for at oppgaver blir fordelt slik at kvinner og menn får like store muligheter til utvikling. Tjenestemannsrepresentantene i innstillingsrådene skal ha et særlig ansvar for å tilse at likestillingshensyn ivaretas.

Arbeidet som er tillagt en stilling skal kunne utføres innenfor ordinær arbeidstid. Overtid skal ikke være et vilkår for tilsetning eller avansement. Møter i Kirkerådet bør normalt holdes innenfor kjernetiden.

Så langt det er mulig skal det legges til rette for fleksible ordninger når det gjelder permisjoner ut fra hensynet til omsorgsansvar. Slike ordninger skal ikke diskvalifisere for avansement.

Partene har et ansvar for å føre tilsyn med at intensjonene i denne bestemmelsen blir overholdt.”

Pr 31.12.2012

	Totalt		Lederstillinger		Øvrige stillinger	
	K	M	K	M	K	M
Fordeling mellom menn og kvinner						
Alle ansatte (67)	49,2 % (49,2 %)	50,85 % (50,8)	38,5 % (42,8)	61,5 % (57,2)	51,9 % (50,9)	48,1 % (49,1)
Heltidsansatte (59)	44,8 % (44,8)	55,2 % (55,2)	38,5 % (42,8)	61,5 % (57,2)	47,7 % (45,5)	52,3 % (54,5)
Deltidsansatte (8)	77,7 % (87,5 %)	22,3 % (12,5 %)			77,7 % (87,5)	22,3 % (12,5)

	Alle ansatte			Lederstillinger			Øvrige stillinger		
	K	M	Alle	K	M	Alle	K	M	Alle
Lønn(direktør er ikke med i disse tallene)									
Gjennomsnittslønn i 1000 kr pr 31.12.12	482' (467')	532' (526')	507' (498')	649'' (594')	620' (593')	632' (593)	469' (436')	509' (490')	480' (463 ')

Rekruttering (etter tilsetningsdato)	2012		2011		2010		2009	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Stillinger pr 31.12.12								
Lederstillinger, (13)	0	1	0	0	1	1	2	4
Seniorfagstillinger, (24)	0	2	0	2	0	2	0	0
Fagstillinger, (23)	4	2	1	1	2	0	6	4
Adm stillinger, (7)	1	0	0	0	1	0	1	0

Kirkerådet har et balansert forhold av kvinner og menn i ledergruppen og fagstillinger. I seniorfagstillinger er det overvekt av menn og i administrative stillinger er det stor overvekt av kvinner.

Kirkerådet har et balansert forhold av kvinner og menn i ledergruppen og fagstillinger. I seniorfagstillinger er det overvekt av menn og i administrative stillinger er det stor overvekt av kvinner.

Gruppen lederstillinger inneholder avdelingsledere og seksjonsledere. I lokale forhandlinger 2012 var fordelingen mellom kvinner og menn slik:

	<i>Til kvinner</i>	<i>Til menn</i>
Lønntrinn 31-45	100 %	0 %
Lønnstrinn 46-59	56,2 %	43,8 %
Lønntrinn 60 -74	33,5 %	66,5 %

Sykefraværet (2011 tall i parentes)

Det totale sykefraværet har vært på 3,7 % mot 3,4 % i 2011. Fraværet for kvinner er på 2,0 5 (5,2) og 5,3 % (1,8) for menn. Korttidsfravær under 8 dager var på 0,2 % (0,3%). For kvinnene var korttidsfraværet på 0,3 % (0,4)og for mennene 0,2 % (0,1 %).

Permisjon ved barns sykdom

Det totale fraværet for 2012 var på 0,37 % (0,23 %). For kvinnene utgjorde fraværet 0,36 % (0,2 %) og for mennene 0,37 (0,3) %.

6.Evalueringer

Kirkerådet har også inngått en kontrakt med KIFO om evaluering av Trosopplæringsreformen. Avtalen er treåring og har en varighet til 31.12.2013. Formålet med forskningen er kontinuerlig å evaluere, arbeide med og dokumentere erfaringer når det gjelder reformens innhold, organisering og resultater.

I 2012 er det mottatt rapporter på: 1) Menighetenes samvirke med hjemmet 2) Samarbeidet mellom Den norske kirke og offentlige institusjoner innen utdanning og kultur 3) Stillinger, kompetanse, samarbeid (Om samarbeid og tverrfaglighet mellom stillingstyper og fagområder i trosopplæringsreformen og 4) Lokale trosopplæringsplaner - Innhold og prosess

7.Klart språk

Kirkerådet er opptatt av å ha en god kommunikasjon og arbeider for at språket skal være klart og brukertilpasset.

8.Etiske retningslinjer

Kirkerådet utfører sine oppgaver i tråd med de etiske retningslinjer i staten. Det er ikke oppdaget noe brudd på disse.

9.Samisk språk

Gjennom avdeling for samisk kirkeliv arbeider Kirkerådet med å ta samisk språk mer i bruk i Den norske kirke. Det er lagt planer for dette gjennom strategiplan for samisk kirkeliv som ble vedtatt av Kirkemøtet i 2011.

10.IKT-sikkerhet

Kirkerådet arbeider med sikkerhet på medlemsregisteret og er opptatt av å redusere sårbarheten på dette. Nettverket driftes av Opplysningsvesenets fond.

11.Revisjonsmessige forhold.

Riksrevisjonen hadde (brev av 25. mai 2012) ingen vesentlige merknader til regnskapet og virksomhetens gjennomføring av budsjettet i avsluttende revisjonsbrev for regnskapet 2011. Kirkerådet hadde ingen anmerkninger fra Riksrevisjonen i revisjonsbrevet for 2012.

Organisasjon

Kirkerådet tok i bruk elektronisk arkiv i 2006 og elektronisk fakturabehandling i 2006.

Økonomitjenester blir levert fra Direktoratet for økonomiforvaltning i Tromsø.

Arbeidet med å bygge opp nødvendige administrative rutiner for bl.a. elektronisk dokumentflyt og arkivering, bedre økonomi- og risikostyring, bedre innkjøpsrutiner og rammeavtaler, system for HMS og informasjons-/kommunikasjonsplaner – har fortsatt i 2012 og vil bli videreført i 2013.

HMS

Høsten 2011 ble det gjennomført medarbeiderundersøkelse for ansatte med arbeidsplass i Oslo. Vi valgte å bruke AVANT som tilbys statlige virksomheter via DIFI. Dette ga muligheter til å sammenligne oss med medarbeiderundersøkelsen i staten. Med en svarprosent på 93 % gir det mening å sammenligne oss med andre statlige virksomheter. På undersøkelsens nøkkelområder gir Kirkerådet medarbeidere mer positive tilbakemeldinger enn medarbeidere i staten ellers.

Kirkerådet samarbeider med Preventiva medisinske senter AS om levering av bedriftshelsetjenester. Fokus er på forebyggende HMS-arbeid.

Budsjett og regnskap

Kirkerådets regnskap inngår som en del av statsregnskapet under Fornyings, administrasjons- og kirkedepartementet.

Regnskapsførselen skjer i systemer levert av Direktoratet for økonomistyring, avd. Tromsø. Samarbeidet fungerer bra. Kirkerådet deltar også i Direktoratet for økonomistyrings nettverk for virksomhetsstyring og tilskuddsforvaltning.

Kirkerådet har i 2012 fordelt tilskuddsmidler fra Opplysningsvesenets fond på 23,5 mill. kr etter fullmakter fra departementet. Fordeling av midler skjer på bakgrunn av retningslinjer godkjent av Kirkemøtet og vedtak i Kirkerådet. Kirkerådet får også fremlagt en rapport på bruk av midlene. Gjeldende retningslinjer ble sist endret på Kirkemøtet i 2012, sak KM 06/12.

Riksrevisjonen reviderer Kirkerådets regnskap.

Anskaffelser

I 2012 har det vært arbeidet videre med anskaffelsesrutinene i Kirkerådet. I 2010 ble det ansatt en egen innkjøpsansvarlig medarbeider (jurist) som ivaretar kvalitetssikring, støtte og opplæring i forbindelse med anskaffelsene. Alle innkjøp over 100 000 kroner skal dokumenteres i anskaffelsesprotokoll.

Miljøarbeid

I 2006 ble Kirkerådet sertifisert som Miljøfyrtårn. Miljøfyrtårn er en nasjonal miljøsertifisering for små og mellomstore bedrifter og offentlige virksomheter.

Kirkemøtet vedtok i 2008 10-årsprosjektet ”Skaperverk og bærekraft”. I dette arbeidet drives prosjektet ” Grønne menigheter”. Nye grønne menigheter i 2011: 34, derav er 5 registrert som miljøfyrtårn. Totalt har vi nå 221 grønne menigheter, derav er 16 miljøfyrtårn. 8 fellestråd er miljøfyrtårnsertifisert, ingen er nye i 2011. Kirkerådet er opptatt av at flere skal delta i dette arbeidet. Kirkerådet mangler rapporter for 2012.

Hovedmål

Den norske kirke skal være en landsdekkende, lokalt forankret kirke, som inviterer mennesker i alle aldre og livssituasjoner til tro og fellesskap. Kirken skal bidra til å styrke lokalsamfunn, målbærer menneskeverdet og utfordre til solidaritet. Bevilgningene under kapitlet skal understøtte Kirkemøtets mål for Den norske kirke som en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke.

Kirkerådet og bispedømmerådene skal legge til rette for at Kirkemøtets mål og strategier kommer til anvendelse i menighetene.

Resultatmål og indikatorer er utarbeidet for bispedømmerådene i samarbeide med stiftsdirektørene.

Det foreligger ikke noe samlet rapportering for bispedømmerådene pr. 5.02. 2013

For 2012 ble det fastsatt følgende resultatmål og indikatorer:

Målformulering:	Styringsparametere:	Resultatmål	Indikatorer:
	Fornyelse av kirkens gudstjenesteliv	1) Øke gudstjenestedeltakelsen	1) Gjennomsnittlig gudstjenestedeltakelse på søn- og helligdager. 2) Antall lokale ordninger godkjent av biskopen
Kirkerådet og bispedømmerådene skal legge til rette for at Kirkemøtets mål og strategier kommer til anvendelse i menighetene.	Videreføring av trosopplæringsreformen	1) Utbredelsen av trosopplæringsreformen	1) Andel menigheter i bispedømmet som er tilført trosopplæringsmidler i 2012
		2) Omfanget av trosopplæringstilbudet i menighetene	2) Gjennomsnittlig antall timer trosopplæringstilbud i menigheter som er i gjennomføringsfasen
		3) Oppslutningen om trosopplæringstilbudet i menighetene	3) Gjennomsnittlig deltakerandel ved et trosopplæringstilbud i menigheter som er tatt gjennomføringsfasen
		4) Antall menigheter som har fått godkjent plan	4) Antall godkjente planer
	Styrking av menighetenes diakonale omsorgstjeneste	1) Antall diakoner	1) Andel sokn som har diakonal betjening
		2) Utbredelsen av diakoniplaner	2) Andel sokn med lokal plan
	Videreutvikle og styrke kirkens rolle som kulturformidler	1) Initiere samarbeid mellom kirken og kulturlivet for øvrig	1) Innvilgede tilskudd til kulturprosjekter i menighetene
		2) Bygge kirkelig kulturkompetanse, å utvikle og videreformidler spisskompetanse	2) Antall nye samarbeidstiltak
		3) Øke og fremme bred kirkelig kulturkompetanse	3) Antall deltakere på kompetansehevende

Årsrapport 2012 for KR, MKR og SK

Målformulering:	Styringsparametere:	Resultatmål	Indikatorer:
	Utvikling av samisk kirkeliv	Styrket ivaretagelse av samisk språk og kultur i gudstjenester og trosopplæring (i de tre nordligste bispedømmene)	1) Andel menigheter som har innarbeidet samisk språk i lokal ordning for gudstjenesten i liturgi, preken og språk (jfr. mal fra SKR). 2) Andel menigheter som har innarbeidet samisk språk og kultur i lokal trosopplæringsplan.
Kirkerådet og bispedømmene skal stimulere til økt samarbeid mellom menighetene og mellom de ulike forvaltningsnivåene i kirken.	Funksjonell organisering, kostnadseffektiv forvaltning og brukerorienterte tjenester.	<i>Bispedømmerådene kan selv ta stilling til om det skal fastsettes resultatmål og rapporteres på indikatorer under dette delmålet i 2012.</i>	<i>Bispedømmene må selv vurdere relevante indikatorer som kan belyse dette med styringsparametere, jf. også nedenfor.</i>
	Lokalt forsøks- og utviklingsarbeid	Omfang av forsøk og utviklingsarbeid	1) Antall fellesråd som deltar i forsøk eller har etablert samarbeidsområder på tvers av sokne-/kommunegrenser 2) Antall menigheter som deltar i forsøk med sammenslåtte menighetsråd
	Nye elektroniske fellesløsninger, jf. IKT-strategi for Den norske kirke	<i>Bispedømmerådene kan selv ta stilling til om det skal fastsettes resultatmål og rapporteres på indikatorer under dette delmålet i 2012.</i>	<i>Bispedømmene må selv vurdere relevante indikatorer som kan belyse dette med styringsparametere, jf. også nedenfor.</i>
	Demokratiutvikling	Legge til rette for økt deltakelse og styrking av det kirkelige demokrati	Antall deltakere på kurs for valgte medlemmer av kirkelige råd

INTERN ÅRSRAPPORT TILTAK 2012

Hovedområde: 7. Økumenikk og internasjonale spørsmål (MKR)

Delmål 2012	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>7.1 Økumeniske relasjoner og kirkesamarbeid</i>		
<p>a) Ivareta forpliktelsene som medlemskirke i KV og bygge opp om KVs målsetninger.</p>	<p>1) Følge opp det nære samarbeidet med KVs gen.sekr, deltakelse i sentralkomitémøtet høsten 2012.</p> <p>2) Starte forberedelsen til KVs gen.forsml. i 2013.</p> <p>3) Samarbeide med KV om freds-, forsonings- og interreligiøst dialogarbeid i Midtøsten (UD-prosjekt).</p> <p>4) Samarbeide med KV om oppfølging av Just Peace og ATT-kampanje (UD-prosjekt).</p> <p>5) Være vertskap for Nordisk/Baltisk nettverksmøte i KVs Faith & Order møte i Oslo i september 2012. Oppfølging av KVs studiedokument «One Baptism: Towards Mutual Recognition»</p>	<p>1) Leder og gen.sekr.. deltok på sentralkomitémøtet i aug/sept. Løpende kontakt med KV i Genève</p> <p>2) Fulgt opp gjennom gen.sekr. deltagelse i WoTo og Round Table møter i KV i mai og mlte i Ecum. Off. Network i des. Oppnevnt delegater til gen.forsml. Avtalt nordisk Pre Ass i april 20</p> <p>3) Gen.sekr. deltok på KVs møte i Beirut i januar. Løpende kontakt med KV i Genève om oppfølging av samarbeidet og med UD. Tilleggssøknad fra UD innvilget med 1,5 mill. Gen.sekr. knyttet nærmere kontakt med MECC som medlem av core group, møte i okt.</p> <p>4) Løpende oppfølging – i rute. Rapport sendt UD. KISP-rådgiver deltok under møtet i FN og i KVs forberedelsesmøte i Sør-Afrika.</p> <p>5) Arrangementet vel gjennomført, god økumenisk bredde ca 30 deltakere. Diskusjonen ble ledet fra dåpsdokumentet inn på KVs nye ekklesiologiske dokument.</p>
<p>b) Ivareta forpliktelsene som medlemskirke i LVF og styrke det lutherske fellesskapet.</p>	<p>1) Videreutvikle LVF og relasjonen mellom LVF og Dnk gjennom kontakt med LVFs gen.sekr, sekretariat, rådsmedlemmene fra Dnk og rådsmøtet.</p> <p>2) Følge opp LVFs strategi i samarbeid med LVFs Nasjonalkomité – utvide deltagelsen.</p>	<p>1) Løpende kontakt. 3 dagers besøk av generalsekretær og kommunikasjonssjef gjennomført. Junge med blant annet hilsen på KM. Deltagelse på rådsmøte og komitearbeid i Bogota. Biskop Byfuglien har deltatt på Officers meeting i november. Deltakelse ved teologiske seminarer i Strasbourg og Wittenberg.</p> <p>2) Løpende oppfølging, med blant annet økonomisk støtte. Medlemskontingenten var igjen under det som forventes.</p>

INTERN ÅRSRAPPORT TILTAK 2012

Delmål 2012	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	<p>3) Planlegge og delta i LVFs europeiske kirkelederkonferanse 11.-14. mai i Ostrava, Tsjekkia.</p>	<p>Møte 18/9 i Nasjonalkomiteen. Fokus på aktuelle LVF-saker og misjon. Tatt initiativ med SMM for økt delgakelse.</p> <p>3) Dnk representert i Ostrava, LVFs kirkeleder konsultasjon. Gjennomført med flere bidrag fra Dnk.</p>
<p>c) Videreutvikle kirkesamarbeidet i Europa.</p>	<p>1) Bidra til KEKs omstrukturingsprosess gjennom sentralkomiteen, kommisjonene og forberedelsene til generalforsamlingen i 2013.</p> <p>2) Forberede, delta og følge opp generalforsamlingen i CPCE i Firenze i 2012.</p> <p>3) Styrke og videreutvikle Porvoofellesskapet gjennom å bidra med sekretariatsressurser og delta i konsultasjoner og kirkeledermøter.</p> <p>4) Fornye kontakten med Den russisk-ortodokse kirke bl.a. gjennom deltakelse i SKKB - Barentsamarbeidet.</p> <p>5) Videreutvikle nordisk økumenisk samarbeid, bl.a. ved å være vertskap for nordisk-baltisk Faith & Order-møte om KV's studiedokument om dåpen.</p> <p>6) Samordningsmøte om Dnks økumeniske arbeid i Europa.</p>	<p>1) Nordisk samordningsmøte avholdt i Oslo i april. Høringssvar på revisjonsforslag utarbeidet og behandlet av MKR, oversendt juni 2012. Deltakelse i Assembly Planning Committee i mai (vertskap) og desember. Dnk har særlig bidratt til planlegging av ungdomsprogramarbeidet.</p> <p>2) Nordisk forberedelsesmøte avholdt i Oslo, i april, deltagelse på generalforsamlingen i september. Dnk var en markert og viktig luthersk stemme inn i forsamlingen. Vedtatte dokumenter følges opp bl.a. i arbeid i teologisk nemnd.</p> <p>3) En migrasjonskonsultasjon i mars, en teologisk konferanse i oktober og Porvoo Contact Group møte gjennomført. Vi ser en økt konsultasjonsaktivitet i Porvoofellesskapet, og en større bredde i deltakelse.</p> <p>4) Kontakt med Barentsamarbeidet. Gen.sekr. deltok ikke på rådsmøtet i 2012.</p> <p>5) Faith&Order-møtet avholdt i september 2012. Møtet resulterte i en avslutning av dåpsdiskusjonen og en introduksjon til KV's nye ekklesiologidokument (se pkt. a) 5).</p> <p>6) Gjennomført ved møte i Oslo april 2012. Resultatet er større nordisk enighet om kartlegging og prioriteringer for nordisk økumenikk. Koordinering av revisjonsarbeidet for KEK.</p>
<p>d) Konkretisere samarbeidet gjennom de bilaterale kirkeavtalene og</p>	<p>1) Igangsette evaluering av søsterkirkeavtalene.</p>	<p>1) Koordineringsmøte om Brasil-avtalen gjennomført, utkast til ny avtale foreligger for behandling i 2013.</p>

INTERN ÅRSRAPPORT TILTAK 2012

Delmål 2012	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
forholdet til søsterkirker.	<p>2) OVF-prosjekter til søsterkirkene.</p> <p>3) Arrangere besøk fra Skottland i feb. 2012.</p> <p>4) Delegasjonsbesøk fra Dnk til Midtøsten i mars 2012 – styrke relasjonen til ELCJHL.</p> <p>5) Følge opp relasjonen til Den russisk ortodokse kirke.</p> <p>6) Følge opp relasjonen til kirken i Kina.</p>	<p>2) Alle midler overført, rapportering i rute.</p> <p>3) Besøk gjennomført, rapport under arbeid i samarbeid med Church of Scotland</p> <p>4) Delegasjonsbesøk gjennomført. Møte i COCOP gjennomført i mai, samt oppfølgingmøte i juni. Konstruktive møter, men generell vanskelig økonomisk situasjon for kirken.</p> <p>5) Leder og gen.sekr. hadde møte med repr. for russ.ort.kirke under KV's sentralkomitémøte i sept. Nasjonalt samarbeid må avventes.</p> <p>6) Rapport er sendt TSPM/CCC.</p>
e) Synliggjøre og videreutvikle økumenisk samarbeid i Norge, gjennom KATLUSA, Nådens Fellesskap og særlig NKR.	<p>1) Styrke det økumeniske samarbeidet i Norge ved å delta aktivt i Norges kristne råds styre og rådsmøte, fredsplattformen og flerkulturelt nettverk.</p> <p>2) Videreføre de bilaterale samtale med Metodistkirken (Nådens fellesskap) .</p> <p>3) Videreføre de bilaterale samtale med Den katolske kirke (KATLUSA)</p> <p>4) følge med i kirkesamarbeidet i Barentsregionen.</p>	<p>1) Fagsamarbeid og styrearbeid er fulgt opp. Vellykket studietur med styret til Roma i mai. KISP-rådgiver har innehatt styreleder vervet i Fredsplattformen (NKR) dette året. Fulgt opp og videresendt til Svenska kyrkan oppfordring fra NKR angående innspill til lovgivningsforslag om homofili i Uganda.</p> <p>2) To møter avholdt i «Nådens Fellesskap». God dialog og avklaring mht deltakelse i hverandres Kirkemøte/Årskonferanse.</p> <p>3) Møte 31.5 utsatt til 23.8. Gjennomført. Studiereise med KATLUSA til Roma i oktober, møter med blant annet PCPCU, Pro Unione, St.Egidio, Den italienske lutherske kirken og Den norske ambassaden.</p> <p>4) Se punkt c) 4)</p>
f) Styrke Dnks forståelse av luthersk identitet og økumeniske engasjement.	<p>1) Følge opp KM-saken fra 2011.</p> <p>2) Styrke og fornye Dnks misjonsengasjement. Forberede og følge opp KM-sak 2012.</p> <p>3) Styrke og klargjøre Dnks</p>	<p>1) Saken er fulgt opp gjennom aktiv teologisk refleksjon rundt ny kirkeordning (se under), samt forberedende initiativ til planlegging av reformasjonsjubileet.</p> <p>2) KM behandlet saken, oppfølging i MKR og SMM.</p> <p>3) Behandlet på stabsplanlegging november</p>

INTERN ÅRSRAPPORT TILTAK 2012

Delmål 2012	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	<p>økumeniske profil og engasjement gjennom å starte opp arbeidet med en strategiplan for økumenikk og internasjonalt samarbeid.</p> <p>4) Bidra til teologisk refleksjon om 'forsoning' og 'Healing of Memories'' bl.a. knyttet til misjons- og urfolks-erfaringer. Forberede konferanse sammen med SKR i 2013</p> <p>5) Opprettholde en teologisk refleksjon inn i Kirkerådets arbeid med ny kirkeordning. TN-innspill.</p>	<p>2012. Saken behandles videre i 2013, i samråd med kommunikasjonsavdelingen.</p> <p>4)SKR konferansen er utsatt til 2014.</p> <p>5) Teologisk nemnd har gitt innspill i to runder til Kirkeordningsavdelingens Refleksjonsdokument. TN samarbeider med KR og BM om grundig ekklesiologisk samtale ved dagsseminarer.</p>
<p><i>7.2 Fred, menneskerettigheter og vern om skaperverket</i></p>		
<p>Fortsette kirkens arbeid med fred, menneskerettigheter og økonomisk rettferdighet.</p>	<p>1) Følge opp WCC International Peace Convocation, Jamaica. (rettferdig fred)</p> <p>2) Sikre urfolks rettigheter gjennom støtte til KVs og LVF urfolksprogram.</p> <p>3) Bidra til fred og forsoning i Midtøsten ved å følge opp MKRs Midtøstenstrategi både gjennom teologisk og politisk arbeid, religionsdialog og fredsarbeid.</p> <p>Utarbeide en strategi for rekruttering til EAPPI i Dnk, og arrangere en delegasjonsreise til Midtøsten i mars 2012.</p> <p>4) Synliggjøre og motarbeide uretten som dalitene er utsatt for gjennom blant annet å arrangere seminar/høring i februar 2012 om kastebasert diskriminering og daliters menneskerettighetssituasjon.</p>	<p>1)Fulgt opp på møter i KISP i mai og oktober og MKR i mai og november samt fullført ATT-prosjektet med UD-støtte 31.10.</p> <p>2) OVF-støtte til KVs urfolksarbeid er overført. Planlagt KV-konferanse i Troms i samarb. Med MKR og SKR utsatt til 2013. Gitt informasjon til KISP og MKR om romfolket samt skrevet brev til menigheter fra MKR, SKR og KR.</p> <p>3) MKR-mai møte vedtok nytt styringsdokument for MØ. Delegasjonsreisen er gjennomført og rapp foreligger. Diverse mediaomtaler. Orienteringsmøte i UD etter reisen.</p> <p>Ny rekrutteringsrunde til EAPPI for 2013 er gjennomført. Stor søkning, særlig fra KFUK-KFUM, men fortsatt få kirkelige ansatte. Religionsdialog- og fredsarbeid gjennomført av CRIHL</p> <p>4) Høring gjennomført. Medforfatter av kronikk i Klassekampen, samt felles brev til ny utviklingsminister og gjensvar. Løpende arbeid gjennom nyetablert dalit solidaritetsnettverk; www.dalit.no opprettet. Deltatt på møte med Utviklingsminister 27.8 Deltatt på koordineringsmøte for europeisk</p>

INTERN ÅRSRAPPORT TILTAK 2012

Delmål 2012	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	<p>5) Styrke solidariteten med forfulgte kristne gjennom å synliggjøre deres situasjon. Samarbeide med andre organisasjoner, media og myndighetene for å styrke trosfriheten.</p> <p>6) Klargjøre Dnks menneskerettighetsengasjement gjennom å igangsette et arbeid med prinsippdokument om kirken og menneskerettighetene.</p> <p>7) Bidra til arbeidet med 'Religion og utvikling' gjennom deltagelse i referansegruppen til UD/Solheim og Oslo-senterets prosjekt, samt gjennom forsterket kontakt med DIGNI.</p> <p>8) Bidra aktivt som eier av Kirkens Nødhjelp (representantskap, bilaterale møter etc) særlig på utviklingspolitikk.</p> <p>9) Avklare eierskapsforpliktelsene i MR-fondet og Oslo-koalisjonen.</p>	<p>IDSN i Brussel. Kontakt med norsk delegasjon. Desember: EU-parlamentet vedtok enstemmig resolusjon om kastediskriminering i India. Menneskerettighets søndagen 9.12 med fokus på dalitenes situasjon.</p> <p>5) Delegasjonsreise til MØ gjennomført. Kontakt med UD fulgt opp og MKR har gitt innspill til 'minoritetsprosjektet'. Kontakt etablert med Harald Neple. Bidratt til forberedelse av UKM-sak om trosfrihet. Solidaritet med kristne i Sudan/Sør-Sudan gjennom 9. juli arrangement (ettårsdag for nasjonen Sør-Sudan), pastoralkonferanseplanlegging for 2013 og dialog med Sudans ambassade i Oslo. Bidratt med artikkel om diskursen rundt forfulgte kristne i Midtøsten. Diverse arbeid for trosfrihet gjort gjennom Oslokoalisjonen.</p> <p>6) MRU har jobbet med KM-saken. Den er også behandlet på KISP i oktober. Videreføres i 2013.</p> <p>7) Fulgt opp gjennom gen.sekr. arbeid i ressursgruppen. Sluttrapport overleveres UD 11/9.</p> <p>8) Gen.sekr. deltok på repr.skapsmøte i mai/juni. Løpende kontakt. Gen.sekr. er også medlem av KNs valgkomite. Løpende faglig kontakt med KN.</p> <p>9) Eierskapsforpliktelsene i Oslo-koalisjonen avklart på styremøte 18. juni og behandlet på MKR i november. Forslag til omorganisering av Oslo-koalisjonen godkjent av MKR. KISP-rådgiver har innehatt styreleder vervet dette året. Besøkt MR-fondets prosjekter i India i februar, samt kirkelige instanser. Fokus på</p>

INTERN ÅRSRAPPORT TILTAK 2012

Delmål 2012	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
		dalit/urfolk.
	<p>1) Opprettholde, videreutvikle og styrke kirkenes miljøengasjement gjennom 'Skaperverk og bærekraft' – samarbeidet, og særlig advocacy på klimarettferdighet.</p> <p>2) Forsterke og synliggjøre kirkelig engasjement for å bidra til vellykkede FN-konferanser Rio+20 og COP 18</p> <p>3) Delta i FORUMS klimagruppe.</p>	<p>1) Aktiv deltakelse i arbeidsgruppe og styringsgruppe. Spilt inn klimarettferdighet også inn i «klimavalg2013», bidratt til økumenisk og interreligiøs bredde.</p> <p>2) Bidratt til markedsføring av LWFs webinarium i forkant av Rio+20.. Deltatt på COP 18 i Qatar: Søknad til MD om reisestøtte sammen med STL (til styrerep fra IRN). MKRs Leif Chr Andresen var ungdomsdelegat i LVF. Regelmessige møtepunkt med norsk forhandlingsledelse. Økumenisk og Interreligiøst fokus og synliggjøring. Noe pressearbeid.</p> <p>3) Løpende kontakt med FORUM, innspill og nettverksbygging.</p>
c) Følge opp KM-saken: Økonomisk globalisering, med særlig fokus på skatteparadiser.	1) Fremme global økonomisk rettferdighet ved å følge opp KM-vedtaket bl.a. gjennom arbeid med pensjonsfondsetikk, skatteparadis og ulovlig kapitalflukt i samarbeid med KN og Tax Justice Network.	1) Flere delmål oppnådd ikke minst takket være TJN og KNs arbeid her.
<i>7.3 Religionsdialog, religionspolitikk, flyktning- og asylspørsmål og integrering</i>		
a) Følge opp arbeidet med religionsdialog og kirke i multikulturell kontekst	<p>1) Realisere samarbeidsavtalen med Kirkelig senter for religionsmøte og dialog og bistå Areopagos i arbeidet med å opprette flere dialogsentra i Dnk .</p> <p>2) Styrke samarbeidet mellom tros- og livssyns-samfunnene i Norge gjennom aktiv deltagelse i STL.</p> <p>3) Styrke og videreutvikle de bilaterale relasjonene til Islamsk Råd og Det Mosaiske Trossamfund gjennom kontaktgruppene med disse, og trepartssamarbeidet «Abrahams barn». Gjennomføre felles tur til Israel/Palestina høsten 2012.</p>	<p>1) Samarbeidsavtale fulgt opp og ivaretatt. Nytt kirkelig dialogsenter etablert i Stavanger. Arrangert nordisk dialogkonferanse i København og deltatt på europeisk Journees d'Arras-møte i Sveits. Gjennomført studietur til Gøteborg for MKR-rådgiver og ansatte ved dialogsentrene.</p> <p>2) Deltatt aktivt på årsmøte, på styremøter og i AU.</p> <p>3) Kontinuerlig og god dialog med IRN og DMT. Gjennomført 3 dialogmøter med IRN, 3 dialogmøter med DMT og 3 dialogmøter i Abrahams barn. Planlagt felles kristen—jødisk-muslimsk delegasjonsreise til Israel/Palestina som gjennomføres i februar 2013.</p>

INTERN ÅRSRAPPORT TILTAK 2012

Delmål 2012	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	<p>4) Utvikle ressursmaterieell for trosopplæringen om fremmedfrykt og religiøse minoriteter (Eckbo-finansiert), samt vurdere en kartlegging av holdninger til religiøse minoriteter blant ansatte i Den norske kirke.</p> <p>5) Bidra til fred og forsoning i Midtøsten gjennom å styrke religionsdialogen. Videreutvikle samarbeidet med Council of Religious Institutions in the Holy Land, og Jordanian Interfaith Coexistence and Research Center</p> <p>6) Fremme god misjonspraksis ved å følge opp og konkretisere Oslokoalisjonens "Recommended Ground Rules for Missionary Activities", bl.a. gjennom Indiaprojekt med KN, Mekong-prosjekt sammen med SMM, og workshop i Sri Lanka</p> <p>7) Formalisere kontaktgruppa med Det norske buddhistforbund.</p>	<p>4) Fulgt opp i samarbeid med Kirkelig dialogsentor. Ressursmaterieell er ferdig skrevet, men mangler finansiering til trykking. Holdningsundersøkelse ikke vurdert.</p> <p>5) Samarbeidet med CRIHL er styrket og har fått internasjonal økt oppmerksomhet. Fremdeles samarbeid med JICRC, om enn i redusert grad.</p> <p>6) Gjennomført workshop om misjon og MR på Sri Lanka. Arbeidet er videre fulgt opp i Oslokoalisjonen. Startet ny planlegging av misjon og MR-konferanse i 2013.</p> <p>7) Gjennomført. Kontaktgruppa med Buddhistforbundet følges opp av Kirkelig dialogsentor i Oslo.</p>
<p>b) Styrke politiske og interreligiøse samarbeidsrelasjoner, og delta i den offentlige samtalen om en ny religionspolitikk.</p>	<p>1) Bidra til å fremme en god religionspolitikk i Norge ved å gi innspill og følge arbeidet til det regjeringsoppnevnte Ståsett-utvalget.</p> <p>2) Forberede KM sak om religionspolitikk i 2013.</p> <p>3) Arrangere et seminar om religion i offentligheten i samarbeid med HEF.</p>	<p>1) Fulgt opp gjennom møtet med utvalgsmedlemmer og kontinuerlig kontakt med utvalgssekretariatet.</p> <p>2) Ikke forberedt. Må avvente NOUen fra Ståsett-utvalget.</p> <p>3) Gjennomført i februar på Litteraturhuset. Om krusifiksdommen og 22/7.</p>
<p>c) Tydeliggjøre kirkelige perspektiver og bidra med vesentlige innspill i asyl- og innvandringsdebatten.</p>	<p>1) Ivareta Norges ansvar i det globale fellesskapet gjennom å forsvare papirløses rettigheter, fremme trosfrihet for asylsøkere og reform av Utlendingsnemnda. Fortsette å delta aktivt i kampanjen "Ingen er ulovlig". Rette et særlig fokus mot kristne konvertitter, og støtte etableringen av People Peace og monitoreringsordning for tvangsreturer.</p>	<p>1) Arbeidet aktivt for papirløses rettigheter gjennom kampanjen «Ingen er ulovlige». Deltatt på Stortingshøring om «Barn på flukt». Støttet biskoper og bidratt i offentligheten med innspill om særlig lengeværende barn, kristne konvertitter og returavtalen til Etiopia. Gjennomført møte med UNE om konvertitter og deltatt i etableringen av People Peace.</p>

INTERN ÅRSRAPPORT TILTAK 2012

Delmål 2012	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<p>d) Integrering: Følge opp KM-saken "Kristne innvandrere og menighetene i Norge" (KM 07/09).</p>	<p>1) Fremme inkluderingen av innvandrere i menighetene ved å konkretisere og følge opp KM-saken om kristne innvandrere i samarbeid med Norges kristne råd og KUI. Bl.a. lansere oppdatert versjon av «Ressurspermen: På vei mot et inkluderende samfunn» og annet ressursmateriale for inkludering.</p> <p>2) Bidra til en forsvarlig og rettferdig norsk asyl- og innvandringspolitikk ved å være konstruktiv og tydelig i de offentlige samtaler, bygge allianser og samarbeidsrelasjoner til politikere og andre organisasjoner.</p> <p>3) Styrke det økumeniske samarbeidet rundt migrasjonsspørsmål, særlig gjennom oppfølging av arbeidet i Flerkulturelt Kirkelig Nettverk og Churches' Commission for Migrants in Europe.</p>	<p>1) Ressurspermen er oppdatert og lansert. Ny velkomstbrosjyre for innvandrere under utarbeidelse.</p> <p>2) Svart på en rekke høringer om endringer i utlendingsloven og -forskriften. Gjennomført diverse utspill i media. Styrket samarbeidet med andre organisasjoner på innvandringsfeltet.</p> <p>3) Samarbeidet med FKN og CCME er ivarettatt. Uttalelse om returavtalen til Etiopia på årsmøtet til FKN.</p>
<p><i>7.4 Samarbeid menighet og misjon(SMM) (KM 05/05)</i></p>		
<p>Videreutvikle SMM-samarbeidet og styrke engasjementet for misjon i menighetene.</p>	<p>1) Forberede og følge opp KM saken om misjon bl.a. ved besøksrunde til bispedømmerådene.</p> <p>2) Fortsette arbeidet med kompetansheving av misjonsforståelsen blant prester, kateketer, diakoner og kantorer i Den norske kirke.</p>	<p>1) Besøkt 8 bispedømmeråd, 2 følger opp saken selv, Borg tas i 2013. - KM sak «Misjon til forandring» enstemmig vedtatt på KM i april - Innlegg om KM saken div. steder bl.a. i regionale SMM utvalg, NMSU landsmøte og NMS-Østfolds årsmøte. - Misjon som tema på prostemøtene - besøkte Hamar i des.</p> <p>2) Fagdag Misjon i trosopplæring gjennomført 9.1, ca 40 deltagere fra hele landet -Fagdag misjon og diakoni i kontekst gjennomført 13.3. for misjonsrådgivere og Diakonirådgivere -Fagdag for misjonsrådgivere i november- ble syk selv men dagen gjennomført med godt utbytte for mrg. -Oversettelse og trykking av LVF heftet «Misjon i kontekst» ferdig –delt ut på KM. Utarbeidelse av tverrfaglig studieopplegg til dette i prosess i Hamar -Temanummer om misjon i LK+ 5 tekstgjennomganger av SMM org. Stiftsdager for S/H BD med tema misjon og diakoni på Saltfjellet i september- stort</p>

INTERN ÅRSRAPPORT TILTAK 2012

Delmål 2012	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	<p>3) Knytte opp mot arbeidet med bl.a. trosopplæring, gudstjeneste og kultur. Eventuelt utarbeide ressurser og arrangere kurs m.m. i samarbeid med yrkesorganisasjonene.</p>	<p>engasjement både fra ansatte og frivillige.</p> <p>3) Ny SMM brosjyre sendt ut til alle menighetene i Dnk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mottatt 12 søknader på stipendet «Misjon i trosopplæringen», tildelt 3 menigheter sammen med 3 SMM org. - Medarragør til Misjonsuka på MF tema:»Integral Mission» - Medarrangør vårens MIFOs fagdag om «Sannhet og pluralisme». - Bidrag på Fagdag «Misjon i TOL» i Tunsberg BD gode tilbakemeldinger ca 40 deltakere fra hele BD. - Seminar om misjon på stort konvent i Hamar-bra oppmøte men for mange fokus og for lite tid til samtale - Medarr. høstens MIFO fagdag om KVs nye misjonsdok.: God oppslutning inkl. hele MKR god debatt. - Mekongtur SMM/Kateketforeningen i november-7 deltakere, litt alternativ sammensetning av gruppa men vellykket. Konfirmantopplegg og artikler i prosess.
<p>7.5 Den norske kirkes nord/sør-informasjon (KUI)</p>		
<p>Styrke Den norske kirkes menigheters engasjement for rettferd, fred og vern om skaperverket i et globalt perspektiv</p>	<p>1) Arbeide med skaperverk og bærekraft i et globalt perspektiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skaperverkets dag: utvikle liturgi- og inspirasjonsmateriell. - «Grønn trosopplæring»: avholde kurs i samarbeid med IKO o.a. - Klimarettferdighet: samarbeide med søsterkirker i Sør (oppfølging av COP 17 og Rio +20) - Arrangere fagdag for kirkelige utdanningsinstitusjoner (klimarettferdighet/økonomisk rettferdighet) <p>2) Arbeide med nord/sør- spørsmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hiv & aids: følge opp KM-saken om hiv & aids i "One Body"-prosjektet (Norden-FOCCISA) <p>- Økonomisk rettferd og rettferdig fred: Utgi ressursmateriell for unge ledere om "Just Peace"</p>	<p>1)- Materiell til Skaperverkets dag 2012 utarbeidet. Sendt ut 3.5.</p> <ul style="list-style-type: none"> - To kurs i Grønn trosopplæring avholdt, febr i Bjørgvin, mars i Oslo. - KUI er med i arbeidsgruppen for Skaperverk og bærekraft, som følger opp COP 17 <p>Fagdagen ble avholdt 23.10.12 på Misjonshøgskolen i Stavanger med 22 deltakere fra fem ulike utdanningsinstitusjoner</p> <p>2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ny prosjektperiode «One Body»2012-2014 startet. Fremdriftsplan lagt. NKR leder arbeidet. Deltatt på Aids 2012, Washington, juli 2012. EAA – generalforsamling i Nairobi nov ble utsatt. - Bibelstudiemateriell «Veier til fred» utarbeidet. Ferdigstilt juni 2012. - Tema for MR-søndagen 2012 dalit-spørsmålet. Ferdigstilt og sendt ut 5.11.12

INTERN ÅRSRAPPORT TILTAK 2012

Delmål 2012	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	<p>- Menneskerettigheter: Promotere studiemateriellet "Giv oss i dag..." Menneskerettigheter og menneskeverd som en del av det daglige brød.</p> <p>3) Arbeide for et globalt gudstjenesteliv: - Syng håp 1 og 2:arrangere seminar og gudstjenesteverksteder, lokalt og regionalt - Liturgimateriell: til Nord/sør-søndag og Verdens aidsdag - KUIs liturgidatabase: videreutvikle denne</p> <p>4) Vennskapssamarbeid og nettverk: - Vennskapskonferanse: i samarbeid med et bispedømme o.a. - Migrantmiljøer: opprette kontakt om nord/sør-informasjon/kulturutveksling</p> <p>5) Økonomisk støtte til menigheter: Tilby økonomisk støtte til menigheter som jobber med nord/sør-spørsmål.</p>	<p>3)- Swahili-messe avholdt 27.-29.1. på Slemmestad. - Syng håp, diakoni og gudstjeneste: Valdres, Ås, Nidaros, Fagerborg, Snarøya, Roskilde (DK) - Samarbeid med TV-aksjonen/Amnesty innledet, Kyrkjens nord-sør søndag 2012. Materiell ferdigstilt og sendt ut i aug.</p> <p>4) - Vennskapsseminar Stavanger 19.-20.10. ble avlyst på grunn av for få påmeldte. Evaluering planlegges pr. 1.1.13. - Ressursmat. «På vei mot et inkluderende samfunn» ferdigstilt mai 2012.</p> <p>5) Søknader behandlet på KUI-møte mars, mai, september og desember 2012</p>

INTERN ÅRSRAPPORT TILTAK 2012

Beskrivelse av risikobilde	Konsekvens hvis ikke tiltak iverksettes	S	K
<p>7.1 Økumeniske relasjoner Den største risikoen er at Dnk ikke ser seg i stand til å oppfylle sine økonomiske forpliktelser overfor KV og LVF ved å betale forventet kontingent.</p>	<p>Den norske kirke taper anseelse ved ikke å betale forventet medlemsavgift og KV og LVF får ikke inn forventet ressurser til sitt arbeid</p>	Stor	Alvorlig
<p>Ellers er det knyttet usikkerhet til utviklingen i KEK og økumenisk samarbeid i Europa</p>	<p><i>Flere møter med KV og LVF for å forklare kontigentsituasjonen. De har forståelse for at dette handler om rammene for OVF, noe avdelingen vanskelig kan påvirke. Men dette er fortsatt svært uheldig og noe vi må løse framover slik at Dnk betaler forventet kontingent.</i></p> <p><i>Vi har klart å få betydelig støtte fra UD til KV-programarbeid, slik at Dnk framstår som en av KVs betydeligste givere. Anerkjennelse fra KV for dette. LVF-støtte er fortsatt en utfordring.</i></p> <p>Konsekvensen ligger utenfor avd. kontroll, men Dnk vil bidra etter beste evne til nyorganisering av KEK</p> <p><i>Fortsatt usikkert – mulig bedre oversikt etter KEKs generalforsamling i 2013.</i></p>	Moderat	Alvorlig
<p>7.2 Fred, menneskerettigheter og vern om skaperverk Avdelingen forventer å kunne gjennomføre planlagte tiltak, men resultatmåling vanskeligjøres av eksterne forhold og samarbeidspartnere både nasjonalt og internasjonalt. Arbeidet med Skaperverk og bærekraft er avhengig av ny koordinator kommer snart og godt i gang med arbeidet</p>	<p>Dnk mister troverdighet i sitt miljøengasjement</p> <p><i>SoB-arbeidet ble skadelidende fordi vi var uten koordinator i lang periode, liten framgang i arbeidet i denne perioden. Betydelig bedre med ny koordinator og med ny kommunikasjonsmedarbeider i Kirkens Nord Sør Info. Strategisk nytenkning og mer offensiv mediestrategi – med mye større gjennomslag i media.</i></p> <p><i>Omorganisering av ansvar for miljø i avdelingsstaben for å kunne styrke</i></p>	Liten	Alvorlig
		Liten	Moderat

INTERN ÅRSRAPPORT TILTAK 2012

Beskrivelse av risikobilde	Konsekvens hvis ikke tiltak iverksettes	S	K
<p>7.3 Religionsdialog, religionspol. flyktninge- og asylpolitikk og integrering Avdelingen forventer å kunne gjennomføre planlagte tiltak, men resultatmåling vanskeligjøres av eksterne forhold og samarbeidspartnere både nasjonalt og internasjonalt.</p> <p>Ikke minst etter 22.7. er det avgjørende viktig å videreføre de gode samarbeidsrelasjoner mellom tros- og livssynsamfunn i Norge. Arbeidet med ny kirkeordning bør gå parallelt med arbeidet for en ny offentlig religionspolitikk</p>	<p><i>Iverksatte tiltak</i></p> <p><i>arbeidet. Dette har vært vellykket. Ambisiøs plan for SoB vedtatt av Kirkemøtet.</i></p> <p><i>Dnk har bidratt til at STL har satt miljø på sin dagsorden – og trolig styrket sin troverdighet i klima- og miljøarbeidet i miljøfaglige miljøer.</i></p> <p>Økt konfliktnivå i den norske befolkning, manglende respekt for mangfold, ytringsfrihet og religionsfrihet</p> <p><i>Videreføring av dialoggrupper, mange møter med Islamsk Råd og Mosaiske trossamfunn under bl.a. Muhammed-film-utfordringene førte til enda tettere samarbeid. 'Abrahams barn'-gruppen vel etablert. Stor interesse fra UD.</i></p> <p><i>Større gjennomslag i media og i opinionen i forhold til konsekvent arbeid for papirløse og asylbarns rettigheter, større breddeengasjement i kirka.</i></p>	<p>Moderat</p> <p>Liten</p>	<p>Alvorlig</p> <p>Moderat</p>
<p>7.4 Samarbeid Menighet og Misjon Den største risikoen er at vedtakene i KM sak 07/12 ikke blir prioritert og fulgt opp på lokalt, regionalt og nasjonalt plan.</p>	<p>Konsekvensen blir at vi får en kirke som ikke tar sin egenart og visjon som en «misjonerende kirke» på alvor. Vi risikerer en utydelig kirke som er seg selv nok, istedenfor en tydelig og utadrettet kirke.</p> <p>Man risikerer også at store deler av Dnks medlemmer forblir i en forståelse av misjon som hverken er sann eller tjenlig.</p> <p><i>KM-gjennomførte en god behandling av misjonssaken og vedtaket er konstruktivt med tanke på muligheten får å følge opp intensjonen om en ny eog bredee misjonsforståelse i Dnk.</i></p>	<p>Moderat</p> <p>Liten</p>	<p>Alvorlig</p> <p>Moderat</p>

INTERN ÅRSRAPPORT TILTAK 2012

Risikokart MKR (hovedområde 7)

De områder i MKR som hadde størst innebygget risiko da årsplanen ble utarbeidet var:

1. Økumeniske relasjoner – økonomiske forpliktelser til KV og LVF
2. Fred, menneskerettigheter og vern om skaperverket
3. Samarbeidsrelasjoner mellom tros- og livssynsamfunn i Norge
4. Implementering av KM-sak om kristne innvandrere

Sannsynlighet	Svært stor					
	Stor				1 ↓	
	Moderat				1, 3, 4, ↙	
	Liten			3, 4 ↘	2 ↘	
	Meget liten					
		Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
		Konsekvens				
Risiko:		Lav	Moderat	Høy	Kritisk	

Sveins tekst

Risikobildet for de økumeniske relasjoner og de økonomiske relasjonene vurderes fortsatt som kritisk, men sannsynligheten er redusert til moderat etter at det har lyktes å få prosjektmidler fra Utenriksdepartementet i 2012.

Samarbeidsrelasjonene mellom tros- og livssynssamfunnene i Norge er bedret etter Stat-kirke forliket og risikoen er redusert fra kritisk til moderat.

Det er ikke skjedd andre forhold som har endret risikobildet fra årets begynnelse.

